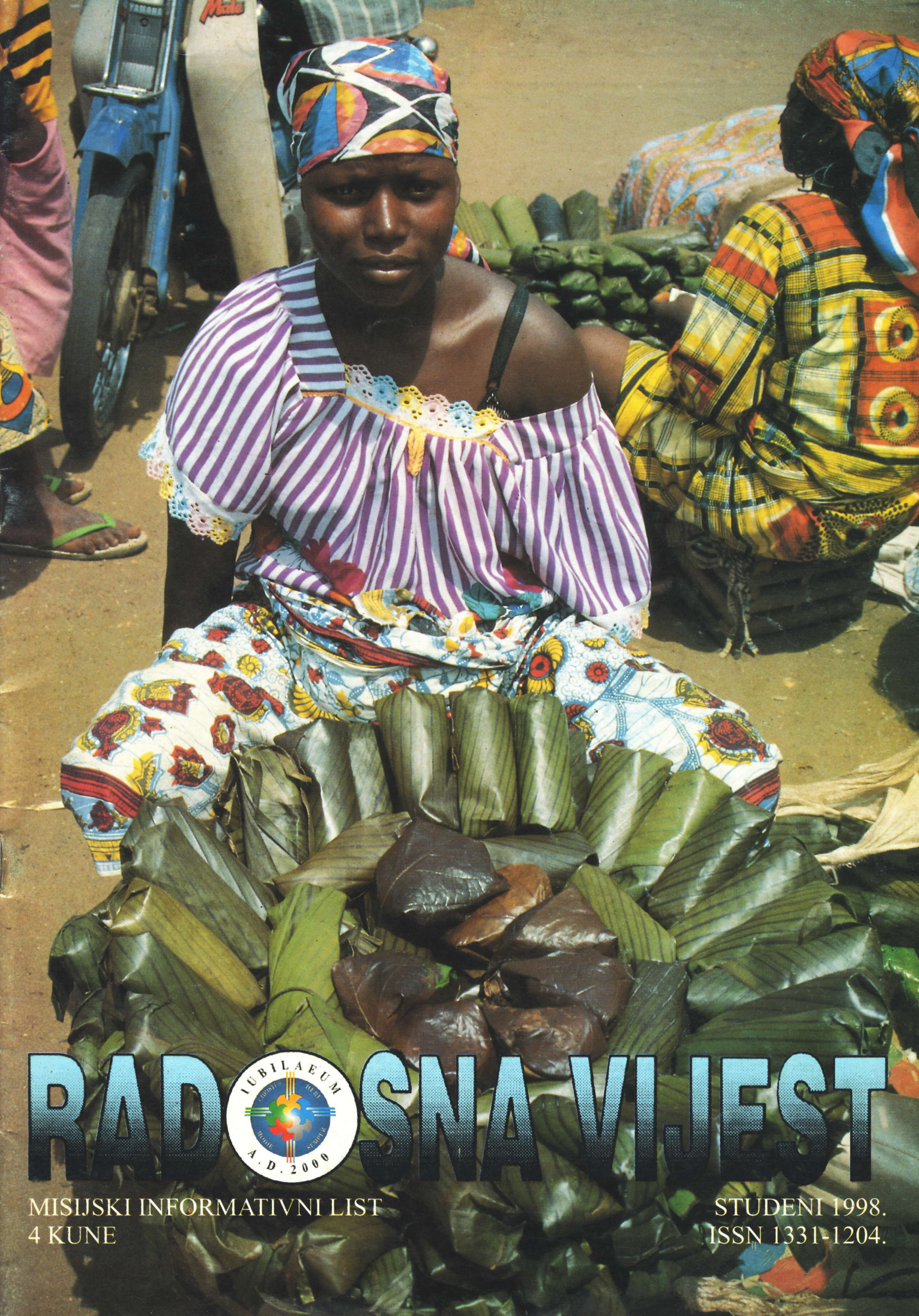

RADOSNA VIJEST

MISIJSKI INFORMATIVNI LIST
4 KUNE

STUDENI 1998.
ISSN 1331-1204.

Na ovom mjestu
na obali atlantskog oceana u
današnjem Beninu iskrcali su se
18. travnja 1861.
prvi misionari
o. Borghero i o. Fernandez S. M. A.

SADRŽAJ

RADOSNA VIJEST
Godina XXVII.
Broj 11 (297) - 1998.

NASLOVNA STRANA

Prodavačica pure od manjoke u Beninu

ZADNJA STRANA

Misijski kalendarić za 1999.

Već više od godinu dana vrlo često pozvoni telefon Misijske centrale i s druge strane čujem pitanje: "Kako bih mogao poći u misije?" Među onima koji zovu i pitaju ima muških i ženskih, mladih i starijih, ima medicinskih sestara, vodoinstalatera, domaćica, onih s nekom drugom stručnom spremom ili bez nje. Ima onih koji bi pošli iz čiste avanture, jer drugačije ne bi vidjeli "egzotične" krajeve. Ima takvih koji bi zaista htjeli pomoći bolesnima, gubavcima i gladnima i tako doprinijeti širenju Evanđelja. Ima takvih koji bi se na taj način htjeli otarasiti starog roditelja ili neželjenog djeteta (da Misijska centrala preuzme brigu o njima). Dakle, ima svašta. Svima, i onima s iskrenom željom poći u misije, i onima koji kriju druge namjere redovito odgovorim: "Šanse su vam minimalne. Zbog još uvijek neriješenog pitanja odnosa Crkve i države mi vam ne možemo ponuditi ništa. Nemamo novca da vam platimo troškove puta, nemamo pravo upisati vam radni staž u knjižicu, ne možemo vam dati ni mirovinsko ni zdravstveno osiguranje. To je u nadležnosti države. Ako obolite, a vjerojatno hoćete, ne možemo vam dati liječenje." Onda ih upozorim: "Ako polazite u misije, izlažete se velikom riziku. Vjerojatno ćete oboljeti. U nekim područjima i iz nekih tamo specifičnih razloga život vam je u opasnosti. Prijatelji i rodbina će vas proglasiti ludima", i tako dalje, i tako dalje. Često se dogodi da nakon takvoga moga izlaganja čujem pitanje: "Pa što vi onda tamo radite kada ne možete ponuditi ništa?" Moram priznati, pitanje je na mjestu. Ali, vezani smo državnim propisima i siromaštvom pa nismo u stanju ponuditi skoro ništa. A što onda radimo, i mi u Misijskoj centrali i svi oni koji su po biskupijama zaduženi za misijsku animaciju.

Misijsko djelovanje je borba. Nije to borba s oružjem u kojoj se ljude ubija ili ranjava. To je borba s oružjem Božje ljubavi prema čovjeku. Borci s prve crte bojišnice su naši misionari i misionarke. Osim boraca s prve crte svaka vojska mora imati, upotrijebit ću ponovno vojnički izraz, logistiku, pozadinu. Mi smo logistika, pozadina. Svaka vojska mora imati pozadince: kuhare, krojače, medicinare, proizvođače hrane... Od čega bi inače vojska na fronti živjela, što bi obukla? U prošlogodišnjoj poruci za Misijsku nedjelju Sveti Otac kaže: "Misionariti možemo kod kuće, na poslu, u bolesničkom krevetu, u samostanu... Ono što nam se ubraja kao misionarski rad jest srce..." Evo, to je ono što radimo. Pokušavamo stvoriti što veću vojsku logističara, pozadinaca koji će molitvom i svojim materijanim darivanjem pomoći našim misionarima, borcima s prve crte borbe za duše i tako i mi ovdje postati misionari kada već ne možemo poći u misije. Moram priznati da, hvala Bogu, i uspijevamo. Velik je broj onih koji mole za naše misionare. Svjedoče nam tolika dirljiva pisma koja nam pišu stari i bolesni koji ne mogu pomoći drugačije nego molitvom i žrtvom. Svjedoče nam i toliki darovatelji koji iz mjeseca u mjesec bivaju brojniji i koji daju za gladne, gubavce, ili općenito za potrebe misija. Često su to sitne kapljice koje tvore potočić, a jednog dana će to postati, ako Bog da, rijeka darova koja blaži patnje siromaha.

I u ovogodišnjoj poruci Sveti Otac se osvrće na tu temu. Sveti Otac, upotrijebit ću ponovno vojnički termin, proglašava "ratno stanje". On veli: "Koristim ovu priliku da ponovno pozovem sve, posebno vas mladi koji ste aktivni u Crkvi, i da vam poručim: "Misija Krista Otkupitelja, povjerena Crkvi, još uvijek je daleko od svog ispunjenja... Vidim da je ta misija još uvijek na svojim počecima i da se moramo svim silama staviti u njenu službu." Eto to mi radimo. Stoga pozivamo sve one kojima su misije na srcu a ne mogu ostvariti svoju želju i poći na prvu crtu da se uključe u redove misionara i misionarki logističara koji će molitvom i darovima postati misionari.

Ante Pavić
urednik

NA KRILU MAJKE DOMOVINE (3)

Pripremio: Anto Burić

Sestra Renata Vujić, rođena u Dalmaciji u Kijevu kod Knina. Mi smo živjeli u Virovitici i iz Virovitice sam otišla u samostan. Otišla sam u Austriju u samostan i pripadam austrijskoj provinciji. Iz Austrije sam otišla u misije.

Madagaskar je velik otok, ima 12 milijuna stanovnika. Kršćana je oko 20%. Ima protestanata. 50% su animisti. Muslimana ima oko 5%, i to su sve trgovci koji su došli iz Indije i Kine. Oni imaju u rukama svu trgovinu.

- **Što radite, sestro?**

Ja sam medicinska sestra. Ali kao i svagdje u Africi, kao misionarka moram biti i liječnik i medicinska sestra i babica i sve.

- **I kako Vam ide taj posao?**

Nekad dobro, nekad jako loše. Posla ima dosta. Imamo tamo ambulantu. Napravili smo je s pomoću iz Austrije. Pomogla nam je ustanova "Tri kralja". U vrućem razdoblju, koje počinje od devetog mjeseca i traje do šestoga, imamo od 100 do 150 pacijenata u jednom danu. Mi liječimo sve bolesti i sve bolesnike. Vezani smo i za gubavce. Pokušavamo uvesti praksu da gubavci ne ostaju u onim bolnicama i odjeljenjima koja su ranije napravljene za njih, nego da dođu po svoje lijekove

S. RENATA VUJIĆ
Mariengasse 12
8020 GRAZ
Austria
(privremena adresa)

****

ZBOG SKAKAVACA MADAGASKARU PRIJETI GLAD

i vraćaju se opet u svoje obitelji. Jer ako ostanu u bolnicama, odmah su isključeni iz obitelji, što je za njih jako tragično. Ako netko prestane biti član obitelji zbog toga što je obolio od gube i ostao u bolnici, i obitelji ga odmah isključi. Takav se ne može ukopati u obiteljski grob. To je za Madagaskarca najveća kazna i uvreda.

- **Je li guba prijelazna bolest?**

Guba jest prijelazna, ali ne tako kao neke druge bolesti, kao što je sida. Treba se samo malo paziti. Naše sestre i svagdje sestre u Africi toliko godina rade i nikada se nije čulo da je netko dobio gubu. Potrebna je minimalna higijena, oprati ruke i paziti se.

- **Sestro, primjećujem da je Vaš naglasak slovenski. Slovenci imaju dosta misionara na Madagaskaru.**

Ima lazarista i samo četiri sestre, ali mi uopće nismo zajedno. Nemam uopće kontakta s njima. Sastanemo se samo ponekad na duhovnim vježbama. Mi smo samostalna provincija i pripadamo misijskoj provinciji dok smo tamo, a ako bi se vratile, naravno ja pripadam austrijskoj provinciji a one druge svojim provincijama. Imamo 250 sestara. Upravu i sve druge dužnosti preuzele su domaće sestre. Nas 60 sestara je iz Europe a druge su domaće.

- **Koliko ima biskupija na Madagaskaru?**

Na Madagaskaru ima 18 biskupija i biskupi su svi skoro domaći. Samo su dva iz Europe: jedan je Francuz i jedan Švicarac.

- **Kakvo je ekonomsko stanje?**

Ispod svake kritike. To je druga ili treća zemlja u svijetu po siromaštvu. Politička situacija je jako loša. Nema rata, ali onaj hladni rat je gori.

- **Koliko ima različitih naroda na Madagaskaru?**

Ima 18 različitih plemena. Mi koji dolazimo iz Europe najprije moramo učiti francuski, onda onaj službeni madagaskarski i onda, kad dođemo u koji dio Madagaskara moramo učiti plemenski jezik. Svako pleme ima svoj jezik.

- **Taj madagaskarski, na koji on jezik sliči?**

Ima nešto malo indijskog, indonezijskog i malezijskog. Mi smo većinom u južnom dijelu i nema ih puno koji idu u školu. Ima jako puno nepismenih i ne znaju uopće čitati niti pisati i, naravno, ne znaju francuski. Mi koji smo među njima po selima moramo naučiti njihov dijalekt.

- **Sestro, jednom sam gledao na televiziji da vi dolje imate problema sa skakavcima.**

Da. Sada je užasno. Već su više od godinu dana skakavci kod nas. I prošle su godine na uskrsni ponedjeljak došli i dosada još ih ima. To su milijarde i milijarde skakavaca. Sve potrgaju i opasu. Sve, i rižu koju su ljudi zasijali. Ljudi su prošle godine u prosincu posadili i sad su mogli u svibnju žeti i imati rižu, ali ništa nije ostalo. Pokušali su ih uništiti, ali nisu uspjeli. Sada bi mogli ponovno saditi, ali nema smisla kada skakvci nisu uništeni. Ne znamo kako će sve to završiti. Zbog toga Madagaskaru prijeti glad.

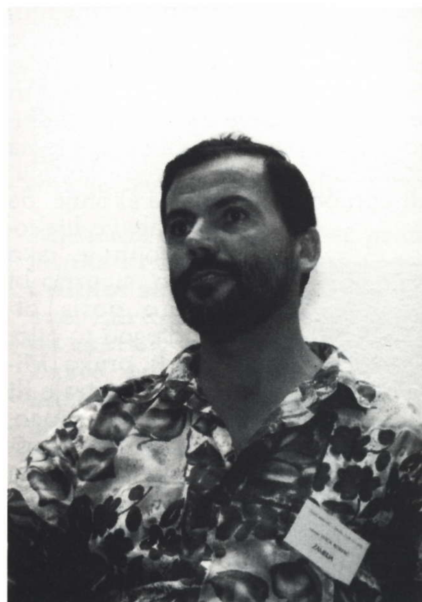
Prije dvije godine imali smo jake ciklonske oluje. Brzina vjetra je bila i do 200 kilometara na sat. Čudila sam se da su ove kolibice izdržale. Dva mjeseca poslije tog vjetra pojavili su se skakavci.

U vrijeme pripremanja ovog broja Radsone vijesti dobili smo pismo od sestre Renate u kojem nam javlja da mora ići na operaciju. Donosimo dio tog pisma.

Graz, 14. listopad 1998.
Dragu vlč. Anto i sestre: Fidelis i Mirna!
Srdačni pozdrav iz Graza. Puno Vam se zahvaljujem na svakom dobru što ste učinili za nas misionare i što ste nam omogućili susret u Šibeniku. To je za mene bio prvi susret u Hrvatskoj i sa hrvatskim misionarima. Neka vam svemogući Bog plati vaš trud i ljubav što ste uložili za ovu organizaciju.
Kako vidite još sam u Grazu. Moram ići na operaciju desne ruke. Zbog operacij e i terapije, ako sve bude u redu trebala bih ostati najmanje 6 mjeseci. Još ima i drugih bolesti koje trebam liječiti.
Povratak u moju dragu Afriku još je daleko!?!
Srdačno vas pozdravlja i za vas moli *S. Renata Vujić*

Čitateljima Radosne vijesti i prijateljima misija preporučamo u molitve sestru Renatu.

Čistokrvni Bodul

Ivica Kordić iz krčke biskupije iz Vrbnika. Dakle čistokrvni Bodul. U Zambiji sam punih 12 godina, kako ste čuli najprije u biskupiji Livingstone. To je najveća i najsiromašnija zapadna provincija Zambije, može se reći i najzaostalija. Već sam godinu dana u novoj biskupiji Mongu. Kada je podijeljena biskupija Livingstone, osnovana je nova biskupija Mongu. Ja sam u središnjoj župi, župi Gospe Lurdske koja je ujedno i katedralna župa. Biskup mi je kapelan. Dobro me sluša. Uvijek me pita što treba i kako treba. Kako ćemo i što ćemo. Treba li mi pomoći. I evo, sada dok sam u domovini zamjenjuje me biskup. Biskup me zamjenjuje samo što se tiče slavljenja mise i dijeljenja sakramenata a što se tiče kuće i crkve to sve vode laici. U župi je službeno jedan katehist i ljudi koji pomažu. Laici vode finacije i brigu o kući i crkvi. Za ova tri mjeseca sve je u njihovim rukama.

Don. IVICA KORDIĆ
Our Lady of Lourde
P. O. Box 910 100
Mongu - ZAMBIA, Africa

****

RAD U ŽUPI BEZ LAIKA NEZAMISLIV

Laici u pastvi

- **Kakvo iskustvo imate s laicima? Što biste rekli ako bismo htjeli označiti to s plus ili minus?**

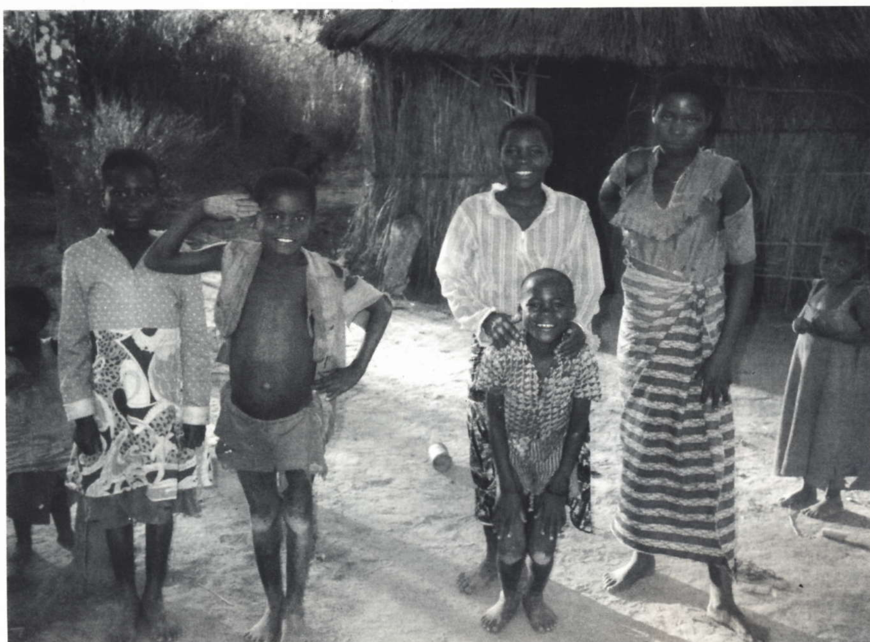
Ja imam s laicima izvanredno iskustvo jer s njima radim. Bez njih se ne može zamisliti život u jednoj župi u Africi. Barem u Zambiji. Počevši od crkvenoga vijeća koje se redovito sastaje mjesečno. Redovito se sastaju i imaju svoj dnevni red. Na sastancima se sluša izvještaj iz svake male kršćanske zajednice ili organizacije. Oni kontroliraju čitav vjernički život u župi i u malim kršćanskim zajednicama i organizacijama. Oni pripremaju sve za svečanosti kada ih imamo, npr. krizma, Božić, Uskrs. Oni dogovaraju što će se i kako napraviti. Tko će što čitati, što će tko raditi i tako dalje. Osnovali smo jednu grupu od destak ljudi koja je završila kurs za pripremanje raznih grupa za razne službe u crkvi. Mi se koristimo Lungo materijalima koji se izdaje u Južnoj Africi i prilagođen je načinu života i razmišljanja ljudi u Africi. Tu smo grupu osposobili da mogu ići od mjesta do mjesta, od župe do župe i poučavati druge. Tako imamo grupu koja poučava katehiste, grupu koja ima službu riječi nedjeljom, grupu koja vodi u malim zajednicama sprovode, grupu koja redovito posjećuje bolnicu i bolesnike, grupu euharistijskih službenika koji dijele pričest nedjeljom ili nose bolesnicima u bolnicu ili malim kršćanskim

zajednicama. Imamo u našoj župi grupu koja može osposobiti sve druge grupe za normalno funkcioniranje župe. Tim ljudima ili našim iskustvom mogu se poslužiti i druge župe. Misionar je tamo onaj koji mora sve to voditi, nadgledati i paziti da sve dobro ide, vidjeti što je bolje u datom trenutku. U zadnje vrijeme počeli smo takozvanu kućnu njegu. Imamo jako puno kroničnih bolesnika kao reztultat kronične tuberkuloze, kronične malarije i side. Ljudi koji boluju od tih bolesti, od kojih su mnoge neizlječive, a jako dugo boluju, ne mogu ostati u bolnici jer je to predugo, pa su onda kod kuće. Onda smo, s jednom časnom sestrom koja je medicinska sestra, u župi počeli kućnu njegu. Ona je počela posjećivati male kršćanske zajednice a poslije i područje čitavog gradića. Posjećuje sve, i katolike i nekatolike. Sve koji su bolesni. Iz svake male kršćanske zajednice izdvojili smo po dvije osobe. Ona je imala neku vrstu malog seminara. Poučila ih je u osnovnim stvarima. Kako pristupiti bolesniku, što raditi u kući, kako pomoći i ako nešto treba da nju obavijeste. Vidjeli smo da ima jako puno ljudi koji boluju. Došli smo na ideju da bi se možda mogla tražiti pomoć od osposobljenog, kvalificiranog medicinskog osoblja iz bolnice. I ovdje nismo razlikovali koje su vjere. Odaziv je bio izvanredan. Neočekivan. Tako sada imamo više od trideset medicinskih sestara koje posjećuju redovito, na dobrovoljnoj bazi, bolesnike po kućama. Čiste ih, pomažu, skuhaju im, operu ih. Ako imamo nešto hrane za raspodjelu, to dijelimo po njima. Sa sobom nose osnovne lijekove, mjere im tlak. O svemu se vodi evidencija i ako treba, te ljude odvedu u bolnicu. Djelujući tako, otkrili smo drugo područje. Ima jako puno djece bez jednoga ili bez oba roditelja. Siročad. Slijedeći korak koji namjeravamo napraviti jest da se pokušamo dogovoriti s ministarstvom školstva da tu djecu prihvate u škole a da ne plaćaju one osnovne stvari koje trebaju platiti. Željeli bismo da dobiju barem osnovnu naobrazbu.

Odnos krčke biskupije prema njezinim misionarima

- **Kako Ivica i Boris doživljavaju odnos svoje matične krčke dijeceze i svoga misionarskog rada?**

Krčka biskupija stoji iza nas. Ona nas je poslala. Mi smo tamo na bazi ugovora koji se potpisuje između tri osobe: mene kao misionara, biskupa iz krčke biskupije i biskupa biskupije u kojoj jesmo. Biskupija redovito održava s nama veze. Tu je Tomislav koji to može potvrditi. Biskup se interesira za nas. On se redovito javlja, ponekad nas nazove telefonski. Veza između nas i naše biskupije je stalna i jako dobra. Nama je najviše potrebna moralna podrška, prijateljska podrška. Veliku pomoć u gradnji ne možemo očekivati. Mi nešto dobijemo, osobito kada dođemo doma. Lijepo je osjetiti da iza nas stoje župe u biskupiji. Održavamo vezu s njima. Oni organiziraju, pa nam se pojedine župe jave. Kod nas se crkve grade lokalno. To sami ljudi grade i od materijala koji se tamo upotrebljava, blata, kolčeva, slame. Mi tu ne želimo unositi novac izvana i time njih pasivizirati. Neka svoje grade i svoje održavaju. Tako je i s gubavcima. Više nemaju svoja naselja. Vraća ih se u sela da žive sa svojom rodbinom. Taj pokušaj kućne njege je na istoj liniji: da žive u svojoj obitelji. Ali pomoć da se nekoga školuje, da se nabave lijekovi kojih je jako malo, sigurno bi dobro došla otkuda god to bilo. Da li preko Misijske centrale ili odnekud drugo, jako bi dobro došlo. Na koncu bih rekao da je afrički čovjek obiteljski čovjek. On nerado ide u sirotište, u starački dom. Kao potvrdu tome navest ću ovaj primjer. Mi smo iz Ruande dobili oko trideset sjemeništaraca. Svaka biskupija je dobila tri. U našoj biskupiji postavilo se pitanje tko će se za njih brinuti. Pitali smo u župi ljude želi li netko primiti toga dečka, na neki način usvojiti ga. Javile su se bez problema mnoge obitelji. Oni ih lako prihvaćaju kao dio obitelji.

MISIJSKI MOTIVI NA RAZGLEDNICAMA (BOŽIĆNE ČESTITKE I DOSPISNE KARTE)

Misijska centrala izdala je devet različitih dopisnih karata (razglednica) u boji. Na svakoj karti su tri različita motiva iz misijskih područja. To znači da je na devet razglednica dvadeset sedam različitih misijskih motiva. Na trima razglednicama je je otiskan tekst "Sretan Božić i nova godina" te mogu poslužiti kao lijepe božićne čestitke.

Kupnjom ovih razglednica ili bilo kojeg drugog tiskanog materijala koji izdaje Misijska centrale pomažete rad Misijske centrale i naših misionara.

Ukoliko želite izvršiti svoju narudžbu možete to učiniti na telefon (01) 46 80 512 ili pismeno na adresu: **Misijska centrala, Voćarska 106, 10000 Zagreb.**

Koračam ulicama, jučer prašnjavim, danas krvavim

De profundis, 1998. u kolovozu

Nemojte me pitati otkud toliko suza
u mojim očima,
niti otkud toliko boli,
jer, rekli su mi,
kad je bol previše teška, onda kopa dušu,
ruje sve gdje dođe,
prouzrokuje pobunu, osvetu,
nerijetko bijes i ljutnju,
ali ponekad ipak,
i to kod profinjenih duša,
koje se znaju izdići iznad boli,
prouzrokuje kod njih,
pad na koljena,
molitvu,
i to usrdnu,
iskrenu,
pravu.

Pa i onda kad je ta molitva krik,
ona je izvor povjerenja.

Koračam ulicama, jučer prašnjavim,
danas krvavim ulicama toga izmučenog grada
i pitam se,
sve, i drugi mene pitaju,
pa zašto?
Zašto toliko boli tom izmučenom, jadnom narodu,
zašto mu je trebalo još i to poniženje,
nije li već stigao do dubine boli,
nije li stigao do one crte
kad ona postaje neizdrživa.
Jer, život nas uči,
sve ima svoje granice,
pa čak i strpljivost!

Sati i dani prolaze,
proživljavam svu muku i plač,
vraćam sjećanje na sve drage ljude
kojih više nema,
sve one koji su posječeni ratom,
bijedom,
glađu
prešli na ljepšu obalu...

A danas je Preobraženje.

I moram priznati,
ne mogu vjerovati da je to istina,
iako stvarnost pokazuje.
Sjetih se čak i toga,
da je i učitelj, taj najveći optimist
svih vremena,
kad mu je bilo teško, znao zaplakati.

A On je prošao
i poniženja
i pljuske,
izdaje...
i na kraju,
učeniku zajamčio isto.

Rekoh Mu,
to što Ti ne rekoh "dosta mi je",
to je moj, jednostavni način
da Ti kažem "hvala" i vjerujem Ti kad
mi kažeš "ne boj se".

Prvo lice medalje jest "činiti"
i ono je važno, vrlo važno,
međutim, i ono "biti" dolazi do velikog izražaja.

"Biti sa" onima koji trpe,
koji su poniženi,
ponižavani,
znači
preuzeti
trostruku ulogu,
Tri imena,
tri anđeoske, evanđeoske poruke,
zadaće,
zapovijedi:
da se ne padne u mrak beznadnosti,
NADA, STRPLJIVOST I USTRAJNOST.

Moliti nam je da i mi i ovaj narod ne padnemo
pod križem, jer je napast jaka, prejaka,
Bombardirali su nam grad i zauzeli ga.
Bukavu, kolovoza 1998.

Sestra Mirabilis Z. V.,
franjevka Školskih sestara Krista Kralja

Mons. SLOBODAN ŠTAMBUK

BUGARSKA MISIJSKA ZEMLJA, ZAR?

Bugarska, koja zemljopisno pripada južnoj Europi, predstavlja se svijetu sa: 110.912 km četvornih, 8.487.317 stanovnika, a od toga Bugara 85,5%, Turaka 8,6%, te Makedonci, Armenci, Romi i Židovi.

Jezik je: bugarski, veoma sličan makedonskom.

Vjera: 98% pravoslavni, 1% muslimana i ostali.

Novac: lev.

Glavni grad: Sofija, s više od milijun stanovnika.

Radi razumijevanja, dobro je uočiti smještaj Bugarske: od svih podunavskih zemalja ona je najudaljenija od srednje Europe, blizu je Istambulu, središtu nekadašnjeg Bizantskog Carstva i kasnije Turskog carstva. Tamo se turska vlast zadržala dulje negoli u ostalim zemljama podunavskog porječja: od 1393. do 1878! To se je i te kako odrazilo i još uvijek se odražava u kulturnim i društvenim osobinama stanovništva. Bugari, ugrofinski narod, primili su slavenski jezik i kulturu, ali su dali ime današnjoj državi. U zemlji se je, pod bizantskim utjecajem, raširila varijanta istočnog kršćanstva - pravoslavna vjera. Poljoprivreda je istaknuta grana privređivanja.

Na sjeveru Bugarske, uz Dunav, koji je prirodna granica prema susjednoj Rumunjskoj, u mjestu OREŠ, u pokrajini Svištovsko.

Časna sestra Marija Kristijana Ajduković, kojoj su roditelji Blaž i majka Luce, rođena Đipalo, na svetom krštenju u župnoj crkvi Gospe Sinjske, u Sinju dali krsno ime Bernarda, rođena je u selu Radošić, kod Sinja. Osmo je dijete u roditelja koji su na svijet dali desetero djece. Njezina starija sestra također je redovnica, sestara milosrdnica pod imenom Anastazija. Četiri razreda osnovne pohađala je u rodnom mjestu Radošić, a ostalo u Splitu, uključivo do mature. U Zagrebu je završila studij za orguljašicu i katehisticu. Bila je 4 godine u gradu Hvaru kod otaca franjevaca, 5 godina kao orguljašica i katehistica u Jelsi, 4 godine u Kaštel-Starom na istom zadatku. Ima jednogodišnje iskustvo Bugarske. Zato i postavih prvo pitanje:

S. Š.: Nakon 365 dana boravka u Bugarskoj, može li se, s. Kristijana, govoriti da već dosta poznajete tu zemlju?

S. Kristijana: *I da i ne. Za nevještog došljaka u zemlju novu i među ljude nepoznate, godina dana može biti premalo. Ali, kad se zaista intenzivno, kao što je to bilo sa mnom, želi zemlju i ljude na njoj upoznati, onda vrijeme o kojem govorimo daje dosta mogućnosti za približno upoznavanje, barem one sredine u kojoj provodim najviše vremena. Dakako, prvi moji koraci u Bugarskoj išli su - jezičnim putem. Naime, trebala sam upoznati, barem ono najosnovnije, što se jezika tiče, da bih mogla s ljudima barem ono najosnovnije - komunicirati. Nije išlo lako. To je bila za mene osobito naglašena novost. Ali, jer je bugarski jedan od slavenskih jezika, u nekim izričajima dosta sličan i našem hrvatskom jeziku, moje učenje i privikavanje na bugarski išlo je, Bogu hvala, dosta uspješno. Za to trebam osobito zahvaliti mojoj susestri Barbari Vrućini koja je u Orešu, našem mjestu boravka, bila već tri godine prije mene. Ona me zaista lijepo i sestrinski primila, pa su moji prvi koraci ipak bili prilično prihvatljivi. K tome, svaki novi dan donosio je preda me nove ljude, djecu osobito. A uz djecu, meni se tako čini, mnogo toga se može brzo naučiti. Uza sve to, ostaje još zaista mnogo materijala što bih trebala na sebe "prenijeti" da bih mogla kazati da dobro poznajem Bugarsku i njezine ljude.*

S. Kristijana uz križ

S. Š.: Molim Vas, sestro, recite mi u nekoliko rečenica u kojem i kakvom predjelu Bugarske živite?

S. Kristijana: *Oveće selo Oreš, sa svojih 3.000 stanovnika, smješteno je oko desetak kilometara od rijeke Dunava - Bugarska je podunavska zemlja - a u pokrajini koja se po istoimenom gradu zove Svištovsko. Svištof je na Dunavu, a Dunav tvori prirodnu granicu prema sjevernom susjedu Rumunjskoj. To je nizinski kraj. Poljoprivreda je glavna grana zanimanja ljudi u tom kraju. Nažalost, dosta su siromašni, pa je obrađivanje zemlje vrlo primitivno. I mi imamo lijep vrt, vrlo koristan. Ali, jer mi sestre imamo dosta drugoga posla, naš vrt obrađuje jedan susjed koji to rado čini. Dosta su oštre zime. Živa se spusti i do -20°C. Struje imamo, pa smo se na nju i grijali. Prošlu smo zimu dosta dobro izdržale. Odnedavno boravimo u sasvim novoj kući koju su financirali oci pasionisti iz Italije.*

S. Š.: Zanima me jedan Vaš radni dan?

S. Kristijana: *U početku, kako rekoh, najviše sam vremena posvetila učenju jezika. Bugarska ćirilica, uz ostalo. Više sam razumjela nego što sam mogla govoriti. Imala sam veliku pomoć za učenje jezika od jedne ravnateljice u dječjem vrtiću. A onda sam se dala na prikupljanje crkvenih pjesama toga kraja. Išla sam po župama i skupljala crkvene pjesme, bilježila, nastojala dopisati harmoniju. Taj posao još uvijek traje. To je prije radila sestra Barbara, pa sam ja nastavila njezino djelo. I toj stvari ona je bila "moj Aron", kako sam je često znala nazivati. Najviše radimo s djecom i starcima. Nažalost, srednje generacije nedostaje. Na vjeronauk nam dolazi redovito oko 120 đaka. Za krizmanike idemo od mjesta do mjesta i poučavamo potrebno za primanje toga svetog sakramenta. Nastojimo što više posjećivati bolesnike i siromašnije. Za taj posao, dakako, dobro nam dođe auto. Radimo, dakako, najviše u mjestu OREŠ (orah!) u kojem se odvija najveći dio naše aktivnosti.*

S. Š.: Kako je došlo do toga da ste se odlučili na taj korak: odlazak u Bugarsku?

S. Kristijana: *Odgojena sam u obitelji gdje je bilo desetero djece. Ja sam osmo dijete u mojih roditelja. Otac je sam radio. Živjeli smo dosta skromno. Najstarija moja sestra je također časna sestra. Dolaskom u samostan, osobito sam htjela nešto duhovnog, sve materijalno me je smetalo, pa i smućivalo. Govorila sam samoj sebi: Nije to to! Željela sam živjeti među bijednima, siromašnima. Iako sestre milosrdnice nisu misijski red, u meni je živjela želja za misijama, htjela sam otići u Argentinu. I onda se ukazala prilika. Bugarska! Tamo su naše sestre došle prije 105 godina. Držale su škole, bolnice, djecu. Tako je bilo do dolaska komunista na vlast. Tada su i sestre Hrvatice morale napustiti Bugarsku. I svećenici, koji nisu bili Bugari, morali su otići, a, nažalost, mnogi su završili i u zatvoru. To je bilo vrijeme otvorenog ruganja vjeri, šikaniranja svećenika na razne načine, ruganje na sve strane. Dolaskom novog sistema, kao i kod nas, nastala su nova vremena. U samoj Bugarskoj ostalo je na životu sedam redovnica - starica i jedna sestra juniorka. One su zvale pomoć želeći da ponovno sestre milosrdnice iz Hrvatske dođu u Bugarsku. Naša časna majka je tražila dobrovoljce. Ja sam osjetila da je to prilika za ostvarenje moje davne želje. I tako - prihvatila sam Bugarsku kao moje misijsko polje rada.*

S. Š.: Možete li iznijeti neke osobitosti kraja u kojem živite?

S. Kristijana: U Bugarskoj je oko 95% pravoslavnih vjernika. Njihov utjecaj osjeća se na osobitosti pojedinih običaja. To naročito dolazi do izražaja kad su u pitanju pokojnici: Donose otvoren lijes. Na lijes stavljaju raznu hranu koju nakon sprovoda zajednički pojedu na groblju... Inače, nekih posebnih tradicija nemaju. Oštro vrijeme komunizma učinilo je svoje. Živimo uglavnom od pomoći vrhovne uprave. Ujedno, iz Italije dobivamo pomoć posredstvom svećenika - misionara pasionista koji ovdje također djeluju. Petorica su Talijani i osmorica Bugari. Što se tiče jela, to je slično našem pripremanju, pa s te strane nisam imala nekih osobitih poteškoća. Nažalost, ljudi u našem kraju dosta oskudno jedu, jer su dosta siromašni. Inače, mi sestre se uzdržavamo od prihoda naše Vrhovne uprave u Rimu. Da biste bolje razumjeli našu materijalnu situaciju, napominjem da svake godine treba izdvojiti za vizu 500 njemačkih maraka, što plaćamo Bugarskoj za godišnji boravak u toj zemlji. Svećenici primaju za jednu misnu intenciju 2 njemačke marke (oko 7 naših kuna). Međutim, ti siromašni ljudi, imaju zaista veliko i bogato srce!

Dječji vrtić u Orešu, s. Barbara i s. Kristijana

S. Š.: Sestro, kako naprijed?

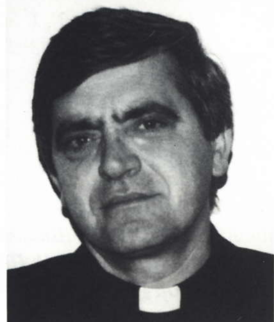
S. Kristijana: *Vraćam se uskoro u Bugarsku. Radosna. Drago mi je što sam susrela toliko dobrih i dragih ljudi. Osjetila sam veliku ljubav prema misijama, pa i prema misijama u mojoj Bugarskoj. Hvala svima! Predstoji nam na našoj postaji ugodno pripremanje za svečanu proslavu zaštitnika: blaženi EUGENIJ BOSILJKO, biskup, pasionist, mučenik, ubijen u noći 12-13. studenoga 1952, a Sveti Otac ga je proglasio blaženim 5. ožujka 1998. u Rimu. Katolici u Bugarskoj neobično ga štuju i njemu se utječu u svojim potrebama. Mala grupa katolika, kojih na našim prostorima ima oko 3.000, dosta dobro je privržena Crkvi i u lijepoj radosti se pridružuje svemu što se od njih traži. Znademo da je budućnost u rukama Božjim, a mi ćemo uznastojati biti suradnici u djelima Božjim. Možda smo još uvijek u vremenu "razbijanja betona", ali se nadamo da će doći vrijeme i "finijih poslova".*

Sestra Kristijana Ajduković. Hrvatica. Milosrdnica. Ima sve kvalitete vesele Dalmatinke. Imenom označena pripadnost Kristu - Kristijana! - a prezimenom podsjeća na hajdučku hrabrost - Ajduković! Gospodin neka joj pomogne u svim nastojanjima! Neka nas dobro zastupa tamo negdje iznad planina Balkana, uz mirnu "ophodnju" Dunava! Bilo joj blagoslovljeno misionarenje u zemlji Bugarskoj! Bugarska - misijska zemlja, zar?

Razgovarao i pripremio: mons. Slobodan Štambuk

MISIJSKA NEDJELJA U SARAJEVU

Vlč. ANTO PERIĆ

Sarajevo, 20. listopada 1998.

Proslava Misijske nedjelje započela je u Sarajevu već u subotu 17. listopada u bogosloviji podjelom diploma teološkog fakulteta prošlogodišnjim i ovogodišnjim mladomisnicima. Sedamnaest novih diplomiranih teologa svećenika iz četiri biskupije u Bosni i Hercegovini sigurno su dobra injekcija za misije u BiH i u svijetu. Sve do početka ovoga "minulog" rata misionari iz ovoga dijela Crkve u Hrvata bili su posebno brojni, i to kako redovnički tako i dijecezanski. Na poticaj nadbiskupa Smiljana Čekade rođen je i misijski časopis "Radosna vijest" na ovome misijskom tlu.

Uoči Misijske nedjelje imali smo još jedan misijski ugođaj. U sarajevskoj katedrali imali smo vjenčanje dvoje katolika, predstavnika međunarodnih tijela zaposlenih u Sarajevu. Mladić je Amerikanac, mladenka Austrijanka, a njihova rodbina, prijatelji i poznanici sa svih pet kontinenata. Pravi misijski doživljaj. Misa, propovijed i vjenčanje odvijali su se na više jezika. U prepunoj katedrali našli su mjesta predstavnici mnogih svjetskih religija, a i oni koji ne vjeruju, i divili se bogatstvu, ljepoti i skladu katoličke liturgije. Puno njih je nakon mise i vjenčanja izražavalo svoje oduševljenje i pohvale različitim jezicima.

Katedrala je bila cvijećem i misijskim sadržajem okićena poput dražesne misijske kapelice. Misijske propovjedi i kolekta za misionare već prije su bile najavljene. Sarajevski vjernici, iako i sami materijalno iscrpljeni i neimaštinom pritiješnjeni, ipak u katedralnoj župi skupiše 400 DEM. Kao poseban dar našemu misionaru u Zambiji don Stipi Milošu predali smo 1.000 DEM za njegove najhitnije potrebe. Treba posebno pohvaliti samostanske crkve sv. Vinka i Kraljice krunice, na području katedralne župe, koje za ovu zgodu od sestara i vjernika skupiše po dvije stotine maraka i to pridružiše zajedničkoj župnoj misijskoj kolekti.

Misijska svijest mjesne Crkve vrhbosanske i zajedništvo s drugima koji su u nevolji znak je da se na nju može uvijek računati kao na aktivnu i živu Crkvu. Nastale poteškoće i krize pokušale su razbiti ovu Crkvu, ali se redovi opet zbijaju i ona opet želi biti živo i vrlo aktivno tkivo u tijelu opće Crkve. Naša međusobna povezanost i povezanost kroz misijsko djelovanje s općom Crkvom jača nas i daje nam sigurnost u zajedništvu.

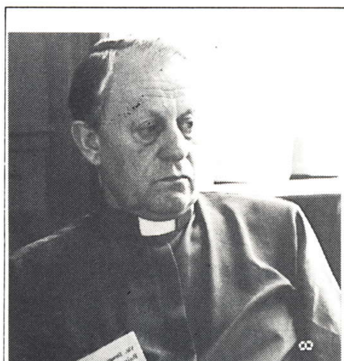

Grob nadbiskupa Josipa Stadlera u sarajevskoj katedrali

"Misijska nedjelja nema ni noæi, ni ponoæi, nego je to vjeèna zora, vjeèna nada Njegove misijske molitve: 'Doði kraljevstvo Tvoje!'"

P. Ante Gabriæ

Vlč. DRAGO BALVANOVIĆ
PERU

JEDAN DRUGI PERU

PUTOPISNI ZAPIS MISIONARA DRAGE BALVANOVIĆA (XXXIII)

ZEMLJA TAJNI

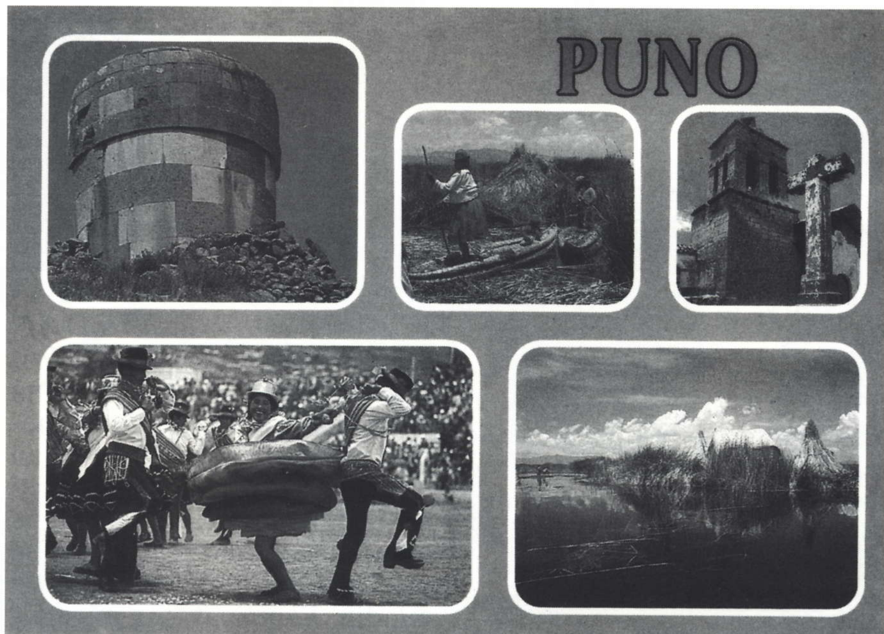

Vrač je najčešće neki osamljenik. Pridaju mu se nadnaravne moći. Posjeduje moć hipnoze, a više puta i telepatije. Zbog toga stanovništvo ga se boji. Mnogi negiraju njegovo postojanje kako ne bi bili izabrani kao žrtve. Vrač naplaćuje u novcu. Za posebne usluge taj je iznos često vrlo velik. Sve završava s tim da navodno božanstvo traži dogodine novu žrtvu, a vrač mu obećava da će to i ispuniti.

Šaman-vrač ima i svoga protivnika, a to je "sabio", svećenik iz naroda Aymara koji upotrebljava svoje moći na dobro zajednice. On najčešće stupa u svoju službu svojim uvođenjem koje je čudesno: na primjer kada ga pogodi grom koji ga ne ubije.

S druge strane, u tim ljudima, koje zovu "iluminados" - "osvijetljeni", zrake munje ostaju kao nepogrešivi znak njihove moći. Čak postoje neki slučajevi da su neki od tih ljudi udareni munjom i dva puta, reklo bi se, dodirnuti od božanstva dva puta. Pouka traje i više od 10 godina a za to vrijeme mnogi od njih radije postaju vračevi i prakticiraju zabranjene rituale.

Prije sedam godina uhvatili su težaci provincije Yungao u mjestu Quenauni starca imenom Apolonario Larice koji je bio optužen za žrtvovanje ljudi na vulkanu Kapia. To je navuklo mržnju svih ljudi ovoga kraja. Stanovnici su ga priveli policiji koja je pregledala njegovu nastambu i pronašla predmete koje je koristio u svome krvavom ritualu. Kada su savladali strah, ljudi su govorili da su i mladi i stari bili žrtve toga vrača, ponajviše iz drugih mjesta.

Nakon toga vrač je bio zatvoren, a čuvar zatvora u mjestu Juli vidio je u noći kako se vrač pretvara u veliku zmiju. Saznavši za to, stanovnici su govorili da vrač ima vezu sa sotonom. Drugi su tumačili da je dotični vrač hipnotizer i da je tako djelovao na čuvara, kako je radio i sa svojim žrtvama da ih lakše pogubi.

Između mita i stvarnosti, između legendi i dokaza teško je uvijek pronaći pravu sigurnost.

A koga zapravo zanima koliko se ljudi danas izgubi, nestane, žrtvuje za druge? Tisuće starih, djece i odraslih odvode da se za njih nikada ne sazna ništa.

Pisac Dominique Lapiere u svojoj knjizi "Mil soles" opisuje brigu ljudi oko spašavanja životinjskih vrsta na zemlji. On navodi da se u posljednjih 40 godina izgubio svaki trag za više od 50 vrsta životinja, a mnoge su vrste i sada u opasnosti da nestanu. S divljenjem pratimo njegov rad i rad mnogih drugih na tom području, dok s druge strane ne osjećamo veću žalost za ljude koji se izgubiše u ovome svijetu. U mračnim obredima, gore opisanima, da bi se udovoljilo prirodi vulkanu, ali i kakvom velikanu ili ideologiji, ubija se čovjek, žrtvuje se i pali.

Postoje na zemlji tajne i zemlje tajni u kojima mračne sile pokazuju svoju moć, ali postoji i druga tajna dobra, tajna Isusa Krista i Boga koji nam poručuje: "Žrtva je Bogu duh raskajan... paljenice i žrtve tebi se ne mile... srce čisto stvori mi, Bože..."

VLČ. STIPO MILOŠ
ZAMBIJA

SVE JE U BOŽJIM RUKAMA

Ako nema crkve ispovijed može i pod krošnjom drveta

Dragi čitatelji i prijatelji misija!

Prošlo je prilično vremena od moga zadnjeg javljanja. Dosta se toga dogodilo širom svijeta što čovjeka ne ostavlja ravnodušnim, ali često nemoćnim. Ako bismo sve promatrali očima ovoga svijeta, onda bismo vrlo lako stekli crnu sliku o čovjeku i današnjemu životu. No, sve je u Božjim rukama jer je jedino on gospodar povijesti i njemu pripadaju sva vremena. Kad se čovjek prepusti vodstvu Duha Svetoga, onda mu je drugi čovjek bližnji a život se shvaća kao najdragocjeniji dar kojega odgovorno prihvaćamo od svoga Stvoritelja.

Makar sam i dalje sam na misiji, gradnja filijalnih crkvica odvija se po planu. Dosada smo pod krov stavili već pet crkvica i

zvali na akciju JEDNA ŽUPA - JEDAN BICIKL, JEDAN RAZRED - JEDNA LOPTA. Nakon gotovo godinu dana kako smo uputili taj poziv moram priznati da sam zadovoljan s odazivom. Uspjeli smo kupiti 17 bicikla i 17 loptâ. Ako je ideal bio obradovati svih 30 predmolitelja i toliko zajednica mladih, 17 je ipak više od 50%. Ima još vremena i za druge da se pridruže i pomognu.

Gradnja dobro napreduje

Akcija je uspjela

Bogu dragome hvala, zdravlje me dobro služi. Svoju zahvalnost htio bih uputiti na poseban način svima dragim darovateljima koji su se odazvali na akciju...

učinili te zajednice neizmjerno sretnim i ponosnim. Više se neće stidjeti najobičnijih sekta nego će se ponosno okupljati u dostojnim prostorijama da upoznaju i slave otajstva vjere. Sve je to zajedničko djelo vas darovatelja i molitelja te ovih priprostih i siromašnih zajednica koje su vam neizmjerno zahvalne. Nije lako graditi u ovome našem području jer su velike udaljenosti od grada pa je skupa nabava cementa i ostaloga građevnoga materijala. Oduzima mi i dosta vremena svako putovanje, što je dodatno usporavanje. No, svi smo zadovoljni s postignutim.

Mladi slijede primjer bogoslova

Budući da sam na misiji jedini svećenik, zamolio sam biskupa da jednoga od trojice bogoslova, koji su stigli do one godine studija kada se šalju na župe na jednogodišnju pastoralnu praksu, pošalje na moju misiju. Tako mi je biskup poslao bogoslova Davida koji mi je kroz godinu dana bio desna ruka. Posebno se zauzeo u radu s mladima. Stvorila se lijepa grupa mladih koji su uskoro počeli prednjačiti pa čak biti uzor i starijima, svojim roditeljima. Probuđena svijest odgovornosti posebno se očitovala u aktivnome sudjelovanju u nedjeljnim euharistijskim slavljima i u shvaćanju i prihvaćanju sakramenata. Bilo je i više slučajeva da su mladi iz te grupe potaknuli svoje roditelje da srede svoj brak i sakramentalnom vezom.

- Nastavlja se -

DOBRO MI DOŠEL PRIJATEL (2)

Tekst i slike: Anto Burić

Već mi je pomalo dosta vožnje. I meni i mojim suputnicima. Možda bi ovdje bolje pristajala riječ supatnici. Drmusamo se po nekakvim meni nepoznatim putovima i krajolicima, koje vidim onoliko koliko dopiru svjetla stare Toyote. Pomalo mi se počinje priviđati krevet. Ne znam ni kakav ni gdje, ali ja ga vidim. I tako malo-pomalo kunjam kao kokoš na sjedalu. Najednom auto staje. Što se dogodilo? Jesmo li kojom srećom na cilju? Upravo da zahvalim Bogu, kad se pred mojim očima ukaza neočekivani prizor. Tonijev auto stoji ispred nas a ispred njega gomila od nekoliko stotina, možda i tisuću crnih lica. Nikada u životu čak ni na televiziji nisam vidio toliko crnaca na hrpi. Ispunili su čitavu cestu od međe do međe. Vidim, prolaza nema. Oko nas potpuni mrak. Sve se crni. I drveće i nebo i ljudi. Sve crno.

BARIKADE

Spopade me, najblaže rečeno, nekakva nelagoda

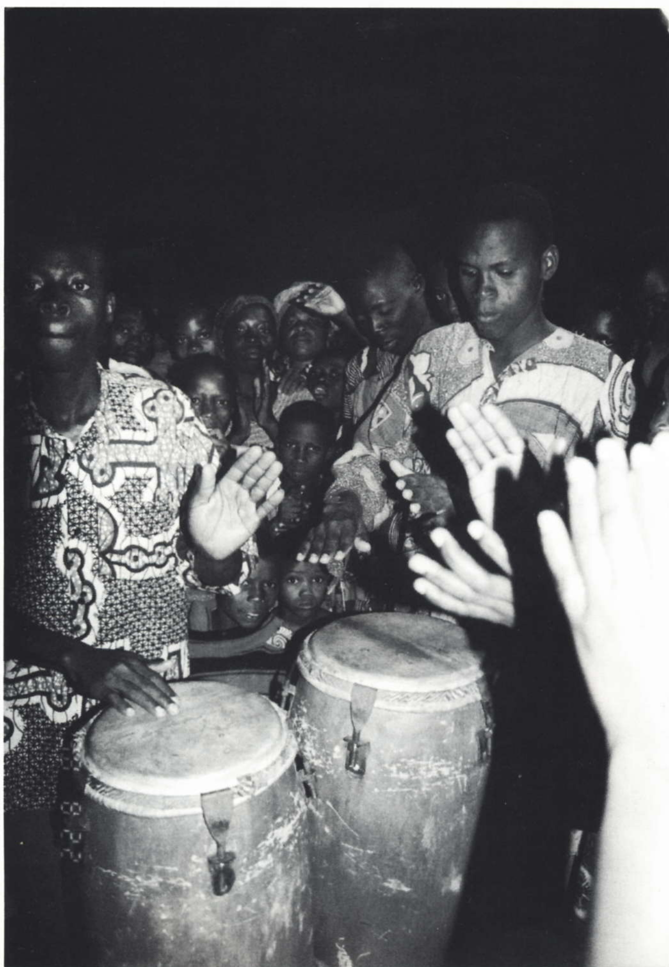

Pri svjetlu automobila vidim samo bijele zube, oči i bijele dlanove. Drugo ništa. Što se događa? Bubnjevi trešte, zvečke svih mogućih vrsta zvekću. Oni bijeli zubi i oči idu sad dolje sad gore. Samo to vidim. Zaključim: To valjda ljudi skaču. Na sve strane zaglušujuća vika meni nepoznatih glasova i riječi. Najedanput negdje sa strane kojih pedesetak metara strahovita detonacija i zasljepljujući blijesak koji obasja crnu gomilu duboko naprijed cestom kojoj se nije vidio kraj. Sve oko mene crno pa i moje misli pocrnješe. Spopade me, najblaže rečeno, nekakva nelagoda.

Padoše mi na pamet sve one barikade u bosanskim brdima u vrijeme rata. Padoše mi na pamet oni jezivi živi štitovi od ljudskih tjelesa koji su u nedavnom ratu priječili prolaz vojskama. Padoše mi na pamet i toliki misionari i misionarke koje je kod linčovanja i ispraćaja na drugi svijet ispraćala ista glazba. Iste ili slične slike vrte se, čini mi se, i u mislima mojih suputnika. Jer, nitko ništa ne govori. Nikome nije jasno što se događa. U tom trenutku nije mi čak palo na pamet da svoga vozača Mojsija upitam što to sve znači. Pitam sebe: Je li ovo glazba poziva na linč i osvetu za sve ono što su ovim ljudima kroz duga desetljeća činili bijelci. Ako jest, onda su našli pravi trenutak. Jedanaestero nas je. Ima nas mršavih, ima debelih. Ima muških, ima ženskih. Pa izaberi. I dok mi tako kroz glavu nadzvučnom brzinom jure sulude misli, iz svoga automobila koji je stao tek pred živim zidom izlazi velečasni Toni. Malo mi je laknulo. Nisu ga zgrabili. Ali on ne ide k njima. Ide prema nama. Kada je Mojsije spustio prozorsko staklo, Toni nam veli na hrvatskom: "Nemojte izlaziti." I ode dalje. U ime Isusovo! Što to znači? Odnekud mi dođoše riječi pjesnikove: "Kajte se dok nije pozvana duša k onom koji nebom trese." Toni ode do trećeg auta, reče isto, šutke prođe pored nas i sjede u svoj auto. Bubnjevi, zvečke i skakanje ne prestaju.

POČELO JE OPĆE VESELJE

Daleko na sve strane odjekuje ritam Afrike

Malo mi je laknulo kada sam primijetio da pred Tonijevim autom postaje malo šire. Iz nepregledne mase izdvaja se grupa, njih desetak, oboružani bubnjevima, zvečkama i zvončićima. Počinje pjesma i ples. Daleko na sve strane odjekuje ritam Afrike. U istim zvucima veselje i tuga, u istoj pjesmi bunt i radost. Učestaše i detonacije. Sve češće nebo zasvijetli od blijesaka mužara. Počelo je opće veselje. Gadno sam se prevario. Nije to bila nikakva prijetnja. To je dobrodošlica prijateljima iz Hrvatske. Vratio mi se i vid. Sada već vidim i razabirem lica. Žene, djeca, starci, mladići i djevojke. Na sve strane šarene se platna kojima su ogrnuti. Niti jedno nije isto. Kovrčava kosa u žena i djevojaka ispletena u karakteristične pletenice koje sam dotada vidio samo na televiziji. Stotine ženskih glava, stotine različitih frizura. Gomila kreće prema našim automobilima. Tapkaju dlanovima o stakla. Mole da otvorimo. Otvaram staklo. Pružam ruku van. Miluju nas, ljube ruke, otimaju se da nas se dotaknu. Pjevaju, skaču, vesele se. Dojam dotada nedoživljen. Dojam koji se ne može opisati. Padoše mi na pamet riječi zagorske pjesme Dobro mi došel prijatel. Uvjeravam se da su istinite riječi velečasnog Tonija koje je izrekao u svome božićnom javljanju: "U toj dragoj i prelijepoj Africi žive predivni ljudi koje Isus voli..."

Kada je prva grupa odsvirala svoju pjesmu dobrodošlice, pomičemo se desetak metara. Čeka nas nova grupa s instrumentima. Novi ritam i nova dobrodošlica. I tako Bog zna koliko puta isti obred. Svega nekoliko stotina metara putujemo skoro puni sat vremena. Konačno smo pred metalnim vratima u visokom zidu kojim je ograđeno župno dvorište. Ponovno župnikovo upozorenje: "Izlazite samo na onu stranu prema vratima. Inače će vas zdrobiti od veselja." Da. Nekada sam negdje čitao da majmunica koja izgubi majmunče luta prašumom dok ga ne nađe. Kada ga nađe, onda ga čvrsto zagrli. Pokoji put tako čvrsto da ga od silne radosti što ga je našla grleći uguši.

Stotine ženskih glava, stotine različitih frizura

Da mi se ne desi što se desilo malom majmunu, nastojao sam što prije promaknuti kroz vrata u dvorište. Kada smo se našli na okupu i na sigurnome, župnik nam reče da ćemo poći susresti se s njegovim župljanima. Mislio sam da će to biti u crkvi. "Ni govora", kaže župnik. "Vani je oko tri tisuće ljudi a u crkvu stane oko dvije tisuće. Ugušili bi jedni druge, jer bi svi htjeli biti u crkvi a svi ne mogu stati."

Preko zida do nas dopire urnebesna graja. Bubnjevi trešte, zvončići zvone. Čuju se i trublje. Tako kasno, već je prošlo deset sati navečer a toliko ljudi i toliko veselja. Župnik ne priča ništa. Razdragano trči dvorištem tamo-amo. Još jednom želi zagrliti svakoga od nas. Poljubiti. Zaželjeti dobrodošlicu. Sada vidim da je onaj živi zid na cesti njegovo maslo. Spopala me želja da bez ikakve najave i protokola koji su režirali velečasni Toni i njegovi pomoćnici jurnem u onu razdraganu gomilu crnih lica, bijelih zuba, zvukova bubnjeva i šarenih ogrtača. Suzdržao sam se. Ima onih koji imaju prednost. Tu je biskup. Red je da on prvi okusi slast i obilje prijateljskih osjećaja ovoga priprostog čovjeka.

Izlazimo na povišeni prostor ispred župnikove kancelarije. Kada bih želio opisati dojam koji je nastao kada smo se pojavili, onda bi mi trebalo puno, puno riječi. Ja ću upotrijebiti samo jednu: nastao je pravi urnebes. Ne možeš znati je li jača pjesma ili bubnjevi ili poklici. Našao se tu nekakav priprosti razglas. Uzalud. Nema tih vata koji bi nadjačali sve one silne decibele iz nekoliko tisuća grla. Masa ljudi u valovima leluja i želi doći što bliže. Stupaju na scenu redari, oboružani snažnim glasom ali i drvenim batinama i šibama. Koga ne zaustavi prvo, zaustavit će drugo, ali naprijed se ne može. Ne dao Bog da se biskupu ili nekome od nas nešto dogodi. Kada redari pođu prema gomili, ona ustukne a iza njih u prašini ostane nekoliko japanki koje su im u bijegu i guranju spale s nogu. Japanka je inače skoro jedina obuća u Beninu. Ne znam da sam dva-tri puta u nekoga vidio cipele na nogama. Japanka ili ništa. Kažu, nisu se u obući ni rodili. Tako je, ali ne vrijedi za naše krajeve. Svi skupa promatramo taj izljev veselja i gledamo jedni u druge. Suze nam naviru na oči. Nikad se nismo vidjeli, a toliko se volimo. Ne vrijede župnikovi pozivi na mir. Čekat nam je. I čekamo. Ovo je radosno čekanje. Neka potraje.

POZDRAV ZAGORSKIM BREGIMA

Pred biskupa dolaze dvije curice. Prekrasne male crnkinje. Jedna nosi buket cvijeća a drugu zdjelu pitke vode. Prvi čin dobrodošlice prijatelju u neku obitelj, a ovo je dolazak u župnu obitelj župe Adjarra, jest prijatelju i gostu ponuditi pitku vodu. Ovdje je pitka voda zbog toga što je nema, cijenjena je kao posebni Božji dar i ona se poklanja prijatelju kao najveća vrijednost.

Tu je i jedan crni mladić s papirom u ruci. Bit će izgleda i govor. Da. Ali nismo ni slutili ono što će stvarno biti. Mladić počinje na hrvatskom jeziku: "Dragi oče biskupe, dragi naši velečasni, draga obitelji Hrešć. Dozvolite mi uputiti vam nekoliko riječi dobrodošlice u ime našega župnika Tonija, u ime župnoga vijeća i cijele župne zajednice.

Dragi oče biskupe. Velika je naša radost danas. Doista, vaš posjet za sve je nas veliko svjedočanstvo povjerenja i pažnje koju poklanjate našem župniku misionaru Toniju, sinu vaše i naše domovine Hrvatske i vaše biskupije. Pažnja i povjerenje koje mu vašim dolaskom pokazujete u isto su vrijeme čast i za sve nas, za našu župu i biskupiju i cijeli Benin. Vi ste prvi hrvatski biskup koji posjećuje Benin. Sve nas to raduje i obvezuje. Iskreno vam zahvaljujemo i obećavamo da ćemo sve učiniti da vaš boravak među nama u Adjarri bude lijep i ugodan. Pozdravljajući vas, oče biskupe, htjeli bismo pozdraviti i vaš mili zavičaj, vaše drage zagorske brege." Poslije tih riječi mladić prestade govoriti. Mislili smo: zabunio se. Izgubio momak retke u tekstu. Prevarili smo se. Iza nas iz mase ljudi izdvoji se zbor od nekoliko djevojaka koje zapjevaše: "Dobro mi došel prijatel..." Ne dolazimo k sebi. Je li to moguće? Da moguće je, i dogodilo se.

Dragi oče biskupe! Velika je naša radost danas.

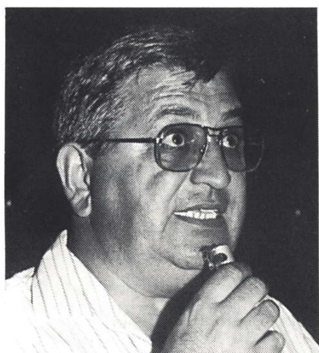
Poslije pjesme mladić nastavlja: "Dragi župniče našega velečasnog, dragi svećenici, draga obitelji Hrešć. Primamo vas s punim srcem i želimo da se osjećate sigurno i opušteno među nama. Vjerujemo da ćete ponijeti u vašu i našu lijepu domovinu Hrvatsku samo najljepše uspomene. Svagdje je lijepo ali najljepše doma. Zato ćemo vam otpjevati vašu dragu i nezaboravnu pjesmu: "Međimurje, kak si lepo zeleno..." Što obeća, to i učiniše. Zaori pjesma "Međimurje..." kao da smo u Međimurju.

Nastade opće veselje. Nema onoga tko bi mogao odoljeti ritmu srca i bubnjeva i ne zaplesati. Svi smo se spontano našli u masi od nekoliko tisuća ljudi koja pleše. Plešu oni, plešemo i mi. Dižu u zrak ruke oni, dižemo i mi. Plješću u ritmu oni, plješćemo i mi; sagibaju se oni, sagibamo se i mi. Sve ovo s malim zakašnjenjem. Kako je to njima izgledalo, ne znamo, ali nama je bilo lijepo.

- Nastavlja se -

FRA STOJAN ZRNO KONGO

Spas u bijegu kroz prozor

Uskrsna ispovijed je u našoj župi. Bilo nas je 8 svećenika. Ispovijedali smo po sat i pol, mnogo manje nego za Božić. Budući da se pričaju svakakve priče o zairskoj vojsci, čovjek je najsigurniji negdje daleko u savani gdje ga zbog guste trave ništa ne može naći.

Opasno je hodati čim padne noć. Žandari uhvate čovjeka na čistu miru, zatvore ga i onda traže otkup od obitelji. Više žena došlo je plačući da im pomognem otkupiti sinove koji su ni krivi ni dužni završili u zatvoru. Ako obitelj odmah plati traženi iznos, odmah ga puste na slobodu. Za to im nisam htio davati novca. Svakoj takvoj majci rekao sam: "Otiđi, vidi je li ti sin gladan. Ako ne dobiva hrane, skuhaj mu ručak da ne gladuje. Oni od njega nemaju potrebe. Što ih zanima, jest vaš novac. Ako platite, pustit će ga odmah, ali ćete ostati bez ičega. Ako ne platite, pustit će ga za dan-dva kad vide da nemate novaca." I stvarno se događalo tako. Svi su pušteni najkasnije za tri dana.

Zbog tih neprilika morali smo obrede Velikog tjedna uvijek počinjati dosta rano da do rane večeri završimo.

Na Veliku subotu najavili smo sv. ispovijed u 9 sati ujutro za prvopričesnike i za one koji će se noćas vjenčati. Rekli smo da mogu doći i drugi koji su bili "u izbjeglištvu" (u polju), za vrijeme ovih zadnjih dana.

Pozvao sam fra Antu i još jednog flamanskog svećenika da mi pomognu. Njih dvojica počeli su u 9 sati, a ja sam ostao u kući "sređivati" radnike i siromašne.

Svatko hoće "BYA PASAKA" (uskrsni dar). Radnicima (njih 28) kupio sam po 1 kg. govedine, jedan sapun za rublje i jedan za umivanje te oko pola kilograma soli. Za siromahe ove godine nisam mogao nabaviti suhe ribe zbog ratnih zbivanja.

Kad sam završio dijeljenje uskrsnih darova oko 10 sati, pođoh pogledati kako je u crkvi jer fra Ante i drugi svećenik ne vraćaju se još. Ugledah još mnogo svijeta kako čeka. I ja im se pridružih i ispovijedah samo do 11,30. Flamanac, fra Armin, stariji čovjek, umorio se te je morao jednog trenutka izići i potražiti okrepu u hladnjaku!

Popodnevni program počeli smo u 17 sati. Puna crkva, mnogo mladeži, mnogo svijeća. Ministranti zapalili ispred crkve silan oganj. Plamen k nebu liže, vrućina unaokolo tako da sam ga blagoslovio izdaleka. Zbog silna žara ni primaknuti se nisam mogao.

Imao sam pedesetak krštenja, od kojih 38 odraslih. Za vrijeme te noćne uskrsne mise vjenčalo se 5 parova.

Mnogo, mnogo radosti. Završili smo tek u 21,20, dakle misa je trajala 4 sata i 30 minuta. Odmah poslije, još onako uznojen, uputio sam se u drugu župu do fra Ante i fra Filipa da im čestitam Uskrs, a i da zajedno pojedemo. Zapravo, svaki dan sam najmanje dva puta kod njih. Razgovaramo s fra Jozom Vasiljem preko radioveze (oni imaju radiopostaju, a ja je nemam), a onda ostanem kod njih na objedu. Tek ponekad jedemo ovdje u mojoj župi, ako je slučajno fra Jozo na putu pa nema s njim razgovora.

Vratih se kući oko 23 sata i odmah zaspah tvrdim snom. U neko doba noći kao da netko lupa na vrata. Mislio sam da sanjam. Osluškujem i stvarno, netko zove. Iziđem van, pitam: "Tko je?" "Mi smo, sestre." Otvorim i vidim izbezumljena lica s. Jeanne i s. Anne. "Napali su nas vojnici." Pitam za druge dvije sestre koje stanuju u istom samostanu. "Ne znamo gdje su. Mi smo iskočile kroz prozor i našle smo se u travi iza samostana." Samostan časnih sestara Zairki odmah je tu blizu. Pođosmo skupa s trojicom noćnih čuvara. Velikom lampom osvjetljujem teren. Ispred kuće nema noćnih čuvara. Obojica su pobjegli. Pogledam, u dispanzeru razbijena stakla i otvoren prozor. Nisu odnijeli lijekove. U drugim sobama sve isprevrtano: i kreveti i odjeća iz ormara razbacana. Ispred kuhinje, po betonu meso iz škrinje. Jedino u kapelicu nisu ulazili.

Kad je očula naše glasove, pojavi se sestra Veronique. Ona je duže vremena bolesna i psihički i fizički pa se tu našla na odmoru i na liječenju. Smije se. Kaže da se sakrila ispod kreveta. Vojnici su dolazili u njezinu sobu, ali nisu prevrtali krevet i nisu je otkrili. Sestra Esperance, najstrašljivija od svih, nije bila tu; pobjegla je u naselje i tek smo se vidjeli sutradan.

Očito ih ništa nije zanimalo osim novca. Našli su oko 100 DEM u domaćoj valuti. Ovi vojnici žele bježati ispred Kabiline vojske. Kako nemaju ništa, pokušavaju se "snaći". Bila su četvorica u "posjetu" sestrama.

Časne sestre ipak su se malo smirile. Predložio sam im da dovedem trojicu momaka koji uče i spavaju u vjeronaučnim dvoranama jer kod kuće nemaju svjetla. Neka im dadnu jednu sobu i strah će nestati. Rastadosmo se malo prije dva sata po ponoći i još dugo nisam mogao zaspati. A ujutro je Uskrs. Treba izdržati do podne u crkvi.

(Nastavlja se)

VLČ. VLADIMIR TRKMIĆ

MISIJE U KINI U 19. I 20. ST.

(6) NASTAVAK

VATIKAN I MISIJE U KINI U 19. STOLJEĆU

U 19. st. nekih posebnih, naročitih kontakata, između Svete Stolice i Kine i misionara u Kini i nema. To razdoblje je mirno što se tiče diplomatskih odnosa jer misije u Kini protežiraju kolonijalne sile Engleska, Francuska i Portugal. Oni su zapravo jedini zastupnici misija, jedini kojima je stalo do misija, Vatikan službeno ništa nije zahtijevao za dokidanje ili ublažavanje zabrane ulaska misionara u unutrašnjost Kine. Vatikan nije davao nikakvih smjernica misionarima za njihov rad. Sveta Stolica je bila neinformirana, nije poznavala situaciju u kojoj se nalaze misije. Na pristiglu poštu, žalbe i poteškoće odgovarala je sporo i dosta oprezno. Nije se htjela zamjeriti zapadnim silama koje su pomagale misijama ali u isto vrijeme i puno štetile njihovu razvoju. Karakterističan slučaj iz 19. st. je krijumčarenje droge u koji su "čak i neki crkveni dostojanstvenici ulagali svoj novac" *(usp. TchaoYun Koen Pietro, "Le missioni in Cina nel secolo 18.", str. 78)*. Kina je na vrijeme primijetila koja joj opasnost po zdravlje građana i nacionalnu ekonomiju prijeti od ogromnog krijumčarenja droge. Krijumčarenje je pokušala spriječiti oduzimanjem droge i ekonomskom blokadaom prema Engleskoj. O krijumčarenju drogom "u Rimu se nije ništa znalo" *(usp. TchaoYun Koen Pietro, "Le missioni in Cina nel secolo 18.", str. 78)* pa se zato nisu poduzimale nikakve mjere. Ali kada je buknuo rat poradi droge, kada su već kineski građani pismima pozivali Rim da spriječi krijumčarenje droge koje ometa širenju katoličke vjere, Kongregacija de propaganda fide je izdala zabranu, ali još uvijek nedovoljno strogu da se nekima ne zamjeri. Koliko je krijumčarenje droge od Europljana bilo štetno po širenje katoličke vjere u Kini, svjedoče pisma koja su pristizala u Rim od kineskih građana i misionara. Vinzenzo da Osimo, misionar Propagande, pisao je u Rim: "Trgovina od Europljana

MISIJSKI VELIKANI

FRANJO PFANNEER, utemeljitelj Mariannhiller-Misionara (CMM) i misionariki Predragocjene Krvi

Piše: Ilija Doborski

Pustolov u habitu

Svećenik, redovnik i misionar, o čijem se životu i djelovanju, pothvatima i pustolovinama želimo ukratko pozabaviti u ovom prikazu, ubraja se bez sumnje u velikane katoličkih misija.

Dana 20. rujna 1825. u Langenu kod Bregenza u Voralbergu (Austrija) na posjedu seljaka Franje Pfannera ugledali su svjetlo dana blizanci Vendelin i Ivan. Vendelin se po svršetku gimnazije odlučio za svećeništvo i pošao na studij u Innsbruck, kojega će potom nastaviti u Brixenu, Padovi te ponovno u Brixenu. S još 50 drugih kandidata zaređen je 28. srpnja 1850. u katedrali u Brixenu za svećenika da bi ubrzo bio imenovan upraviteljem nimalo lake župe Haselstauden.

Devet godina mukotrpnog djelovanja u Haselstaudenu brzo su prošle. Novim biskupskim dekretom (1859) upućen je u Zagreb za ispovjednika sestrama milosrdnicama. U hrvatskoj metropoli nije bio samo duhovnik u samostanu već je uz to držao vjeronauk u samostanskoj školi, a s još jednim svećenikom se brinuo za zatvorenike. "Mogu s pravom reći da u cijelom svome svećeništvu nigdje nisam toliko doživio utjehe i možda toliko prodro u ljudsko srce kao u ovom zatvoru slušajući životne ispovijedi zatvorenika!" U to je vrijeme Vendelin tri puta pisao svome biskupu moleći ga da mu dopusti stupiti u samostan. Nakon trećeg pisma stigao je potvrdni odgovor. Prvo je želio poći isusovcima, a onda je 1863. zamolio trapiste u Mariawaldu da ga prime u svoju zajednicu.

Nakon svečane proslave blagdan Male Gospe 1863. Vendelin je napustio Zagreb i pošao u novicijat otaca trapista u Mariawald/Eifel gdje je dobio ime Franjo. Njegove radne sposobnosti su u novoj zajednici brzo došle do izražaja; popravljao je putove, renovirao prostorije, cijepao drva. To su ubrzo uvidjeli i njegovi poglavari pa su ga imenovali učiteljem

bio je jedan od razloga protiv katolika, napose Europljana. Jedna Papina bula koja bi branila katolicima unošenje opijuma u kinesko carstvo i za koju bi saznali car i mandarini mogla bi mnogo pridonijeti da se ublaži progonstvo" *(usp. TchaoYun Koen Pietro, "Le missioni in Cina nel secolo 18.", str. 78).*

Ne zna se točno gdje su Europljani nabavljali drogu. Englezi koji su bili najaktivniji i najuspješniji u krijumčarenju droge doživjeli su neuspjeh jer su im kineske vlasti zaplijenile drogu. Nezadovoljni zapljenom prijetili su Kini vojnom moći, brodovima i tako od kineskih vlasti iznudili Šanghaj i još četiri grada za slobodnu trgovinu koja im je u ostalom dijelu Kine bila zabranjena.

Možemo konstatirati da Kongregacija de propagande fide u 19. st. nije previše bila zauzeta za misijsku aktivnost u Kini. Niti je previše poticala misionare, niti je znala njihovu pravu situaciju u kojoj se nalaze, niti je spoznatu situaciju od početka rješavala u korist misija, nego je išla na volju zapadnim kolonijalnim silama kojima se nije htjela zamjeriti strogim odredbama koje bi spriječile krijumčarenje droge. Možda je vjerovala da će vojnom i političkom silom kolonijalista moći prisiliti Kinu da popusti, da dozvoli slobodu kršćanima i misionarima da šire katoličku vjeru. U Kongregaciji de propagande fide su možda vjerovali to što su vjerovali neki misionari koji su se nalazili u Kini: "Sama prisutnost naših ratnih brodova je dovoljna da postignemo što hoćemo" *(usp. TchaoYun Koen Pietro, "Le missioni in Cina nel secolo 18.", str. 84).*

Ta izjava jednog misionara je u duhu 19. stoljeća kada se evanđelje širilo uz kolonizaciju. No ne smijemo suviše osuđivati Kongregaciju de propaganda fide jer je i ona bila dionik toga doba, gledanja na misije kada je bio još nezamisliv samostalan misionarski rad i akcija bez političkih interesa i pomoći kolonizatora i trgovaca. 19. stoljeće je doba kada se vjerovalo da se neka zemlja može učiniti kršćanskom samo uz kolonizaciju, kako je to već bilo učinjeno u nekim zemljama. Baš zbog toga što su misije bile privjesak kolonizacije, nastalo je pogrešno mišljenje kod Kineza. Javilo se nerazlikovanje Vatikana, vjere i politike.

Tako je bilo u 19. stoljeću, a slično mišljenje ostalo je do našeg doba. Tako kineska Patriotska Crkva i danas kaže: "Kako razlikovati papu i Vatikan, religiju i politiku kada Vatikan priznaje Formozu koja je protiv kineskog naroda. Stoga, papa ne priznaje kineski narod" (Smiljana Rendić, Misa u Pekingu, GK br. 6/1972, str. 9).

Ta izjava nije smicalica, a možda i jest. Uzmimo da nije. A ako nije, tada je očit znak kako i danas kao i u 19. stoljeću ne razlikuju svećenika od političara, kako Patriotska Crkva nema sluha za vjersku otvorenost i priznavanje svakog čovjeka i naroda bez obzira u kojem političkom sustavu živi.

(Nastavlja se)

novaka. Ali je njegova naglost često izazivala napetosti u zajednici, te mu je opat vizitator naložio da na području austrijskog kraljevstva osnuje novi samostan, na što se on zaputio prvo u Beč, a potom u Budimpeštu gdje ga je stiglo pismo opata vizitatora kojim mu očinski savjetuje da se vrati u svoju biskupiju. "Tamo možete još mnogo dobra učiniti!" Primivši "očinski savjet", otac Franjo se potom sa svojim vjernim pratiocem bratom Zaharijom zaputio subraći trapistima u Vječni Grad. Pošto je ispričao kardinalu Karlu Augusintu von Reisachu svoju situaciju, ovaj im je ponudio novo polje rada. Papa Pio IX. im je naložio da poprave obrdanu crkvu i samostanske ruševine Tre fontane. Tako ga je jednom zgodom neki prosjak, dok je radio u vrtu, zamolio za komad kruha, a kada mu ga je o. Franjo pružio, ovaj mu je dobacio: "Što radite ovdje bezvrijedno. Idite u Tursku. Tamo vas čeka mnogo više posla nego ovdje u Rimu!" Kak trapisti u Mariawaldu nisu više željeli u svojoj zajednici imati o. Franju radi njegove "naglosti i energičnosti", Sveta Stolica mu je naložila da osnuje novi samostan na području Austro-Ugarske Monarhije. U blizini Banje Luke kupio je potom posjed od nekog trgovca za 1.400 dukata. Nekoliko tjedana posli dao se nekadašnji trapist iz Mariawalda na posao. Nakon dvogodišnjega mukotrpnog rada sagrađena je samostanska zgrada "Marija Zvijezda". Mnogim tehničkim i građevinskim poteškoćama tih se mjeseci pridružio i sve veće nepovjerenje banjolučkog paše prema novoj zajednici koja se iz dana u dan sve više povećavala. Bio je to razlog da se o. Franjo zaputio sultanu u Istambul. Nakon mučnih pregovora veliki mu je vezir dao građevinsku dozvolu: "Ovim se dopušta Franji Vendelinu gradnja kuće sa 60 soba."

Dovršivši gradnju samostanske crkve, o. Franjo se suočio s novim poteškoćama. Kako će biti crkva bez zvona? Tadašnji turski zakon ne samo da je zabranjivao zvonjenje već i uvoženje crkvenih zvona iz inozemstva. U međuvremenu su njegovi prijatelji i dobročinitelji u staroj domovini kupili zvona i dovezli ih na carinu. Na prijedlog jednog subrata zvona su zakovali u vinske bačve i tako ih bez poteškoća prevezli preko granice i dovezli u Mariju Zvijezdu. U početku su braća samo noću lagano zvonila. Kada je zvuk s vremenom postajao sve jači, paša ih je tužio kadiji radi nedozvoljenog posjedovanja zvona. Iako je sud presudio da se zvona moraju odmah ukloniti, o. Franji se nije žurilo. Budući da je tih dana cijelu Bosnu pogodila velika suša, on se zaputio paši i ponudio mu da će se sa subraćom svakodnevno moliti za kišu uz uvjet da mu dopusti zvoniti. Nakon dužih natezanja i pregovora paša se ipak smilovao rekavši: "Čim počne padati, morat ćeš prestati sa zvonjenjem." Nakon nekoliko dana kiša je uistinu počela padati, ali o. Franjo nije ni ubuduće prestajao sa zvonjenjem.

- Nastavlja se -

PRIJATELJI HKR-a ŠKOLUJU BUDUĆE SVEĆENIKE U KAMERUNU

Prijatelji Hrvatskoga katoličkog radija su vjernici i svi ljudi dobre volje koji mjesečnim ili godišnjim prilogom sudjeluju u financiranju ovoga radija. Hrvatski katolički radio je neprofitni i zato se po uzoru na slične radijske postaje u svijetu pristupilo ovakvom načinu uzdržavanja ovoga radija – dobrovoljnim prilozima. To zasad nisu dostatna sredstva da bi HKR time podmirio sve svoje potrebe. Većinu novaca još uvijek osigurava *Hrvatska biskupska konferencija,* koja je osnivač našega radija.

Ipak, jedno od poslanja ovoga radija jest i to da bude most između dobročinitelja i onih koji dobročinstvo trebaju. Zato smo pristupili organiziranju jedne male *Misijske akcije Prijatelja Hrvatskoga katoličkog radija.*

Misijska akcija *Prijatelja HKR-a* organizirali smo za pomoć pri školovanju sjemeništaraca u Kamerunu (Afrika) u dječačkom sjemeništu koje vodi naš misionar vlč. Karlo Prpić.

Ova akcija pokrenuta je **1. rujna 1998**. godine, dopuštenjem ravnatelja HKR-a, o. Mirka Mataušića, a uz suglasnost vlč. Karla Prpića. Zamolili smo Prijatelje HKR-a za jednu kunu godišnje pomoći u tu svrhu. Međutim mnogi prijatelji su uplaćivali više.

Obavijest o pokretanju ove akcije je objavljena u emisiji za Prijatelje HKR-*a* ***Prijateljstvo jednostavno nastaje baš kao i ljubav*, 1. rujna 1998,** a obavještavamo ih i osobno kada šaljemo redovite uplatnice za pomoć HKR-u, prema pristupnici koju su nam popunili pristupivši krugu *Prijatelja HKR-a.*

Vlč. Karlo Prpić
misionar u Kamerunu

Zahvalni *Prijateljima HKR-a* koji su misijskoj akciji pristupili, svakog utorka u emisiji za Prijatelje HKR-a čitamo njihova imena, a ovdje donosimo sve koji su pristupili akciji tijekom mjeseca rujna i listopada.

Misijska centrala Crkve u Hrvata (Voćarska 106, 10000 Zagreb) izišla nam je u susret te će uime HKR-a slati vlč. Karlu novac koji je prikupljen i koji ćemo i dalje na taj način prikupljati.

U mjesecu rujnu prikupljeno je 4.077,00 kuna, a u listopadu 4.680,00 kuna.

Želite li i Vi postati prijatelj HKR-a i barem simboličnim darom pomagati ovom radiju te povremeno sudjelovati u sličnim akcijama, popunite pristupnicu za Prijatelje HKR-a i pošaljite je na adresu:

Hrvatski katolički radio
Voćarska 106
10000 Zagreb.
Hvala.

Jerko Šišić
voditelj projekta
Prijatelji HKR-a

Hrvatski katolički radio emitira svakodnevno dvadeset četiri sata programa. Program HKR-a možete slušati na frekvencijama:

Biokovo 107,9 MHz,
Psunj 103,9 MHz,
Sljeme 103,5 MHz,
Učka 106,7 MHz,
Ugljan 95,5 MHz,
Dubrovnik-Velika Petka 91,3 MHz.

U dogledno vrijeme HKR će emitirati s
Plješivice 104,1 MHz
te na području Splita 97,9 MHz,
Osijeka 98,6 MHz,
Vinkovaca 104,9 MHz.

Na programu HKR-a svakog četvrtka u 17,30 sati je emisija o misijama pod nazivom "Moguća misija".

Popis Prijatelja HKR-a koji su pristupili misijskoj akciji za pomoć u školovanju svećenika u Kamerunu – u sjemeništu koje vodi vlč. Karlo Prpić

RUJAN 1998.

Zdravko Ivandija * Verica Jačmenica-Jazbec * Stjepan Triplat * Damir Dukić * Mirjam Matošević * Narcisa Čakar * Goran Rački * Branka Maher * Julijana Črnjaković * Mirko Kolak * Josip Šandro * Ivan Bedenčić * Dragica Jug * Teodora Festini * Dragan Božičević * Ivan Crković * Nevenka Pofuk * Dinka Sukalac * Ana Tomac * Radmila Kajfeš * Nikola Puklek * Dražen Pendeš * Katica Lončar * Damir Hudina * Krunoslav Znika * Jasmina Perić * Slavica Dominić * Marija Sladoljev * Mate Rimac * Ivica Kordić * Anita Ramić * Anica Belan * Ilonka Štambuk * Zlatko Tomljanović * Lucijana Karuza * Anđelka Horvat * Željko Lemaić * Vesna Augustinović * Gordana Tomljanović * Nada Grabovac * Katica Cindrić * Katica Korman * Niko Pušelja * Višnja Pavin * Jure Modrić * Nedjeljka Turniški * Josip Predragović * Katica Orlić * Kata Milanović * Biserka Švić * Alison Švić * Dražen Jarnević * Marko Blažević * Agnesia Velikonja * Mihaela Ružić * Antonija Terzić * Željka Skupnjak * Ksenija Vladović * Stjepan Pavlek * Tatjana Nadalić-Šotić * Marija Sučić * Krešimir Lang * Jagica Premuš * Stjepko Kozelka * Božica Lah * Katica Mikić * Irena Višić * MarijaTurk * NedjeljkaVolarić * Ljuba Matijević * Mato Milinović * Antonija Delač * Milka Šarić * Tomislav Futivić * Katica Petreković *Dubravka Pavlović * Krunoslava Stojić * Emilija Ljubić * Marija Rogić * Luce Pavić * Milka Požar * Darinka Mađarić * Dunja Lešić * Zdenka Glavaš * Blanka Filipović * Ivanka Furlanis * Vesna Malvoni * Mirjana Milčić * Višnja Futivić * Elza Kozinović * Ivan Sučić * Štefica Čop * Dragica Horvat * Zvonko Štetić * Ivan Nikolić * Ljubica Lugarov * Rajna Kregar * Olga Lakošeljac * Ana-Marija Kosić * Claucio Graziani * Ana Salopek * Tomislav Kušec * Agata Horvat * Marija Grubišić-Perišić * Marija Matijević * Klevija Medved * Smiljana Jurić * Ada Jerković * Hermina Petrović * Josip Barbarić

LISTOPAD 1998.

Matija Demo * Marija Kopjar * Zlata Marić * Zorka Solić * Ruža Sikavica * Jadranka Laub * Vjera Piton * Nikola Orešković * Zdenka Petović * Marijana Petak * Marijan Filjas * Vinka Šantić * Vesna Starčević * Ljubica Galetić * Branka Maher * Štipo Rašić * Anđelka Kekez * Vlasta Augustinović * p. Svetislav Stjepan Krnjak * p. Stanko Juraj Banić * Zorica Čengić * Mijo Mihić * Viktorija Pofuk * Katarina Podnar * Dragan Mazić * Tomislav Franušić * Dario Bassanese * Iva Cavaliere * Vlatko Levačić * Budislav Vukas * Verica Pandžić * Drago Čračić * Ljerka Obrovac * Zdenko Molnar * Mladenka Kuliš * Ruža Stepinac * Pavica Tenšek * Antonija Kraljević * Franjo Drobilo * Nevenka Jagarčec * dr. Juraj Sremić * Marija Hrman * prim. dr. Branko Filipović * Dragan Pleslić * Nevenka Pofuk * N. N. * Valerija Ružman * Stjepan Jambrošić * Hilda Švarcmajer * Nevenka Novosel * Klaudija Simić * Franciska Bratović * Anka Čoncić * Katica Stojko * Mate Rako * Anđelka Horvat * Slavica Unterweger * Barbara Juraja * Vlasta Molinar * Tonka Grilec * Sergije Rainis * Ana Rainis * Gordana Kralj * Dorijana Uljčić * Dinka Sukalac * Miroslava Kramarić * Josipa Kurtović * Tonkica Kolić * Josip Blažević * Damir Švenda * Jasmina Švenda * Blaženko Udiljak * Dorjan Kuščević * Katarina Škalec * Anita Martinelli * Sandra Šujević * Darinka Kutnjak * Damir Šoštarić * Vlado Oberiter * Tereza Stjepović * Danica Lasić * Žarko Šuško * Ana Spajić * Josip Fuchs * Svetko Ivković * Agata Mudri * Marija Begić * Božica Pratnemer * Bosiljka Andrijić * Đurđica Juršić * Marija Kunjašić * Zdenka Lovretić * Zlatka Vrca * Slavko Barčić * Božena Hajduković * Nevenka Kaučić * Terezija Jurković * Astrid Gojmerac-Ivšić * Silvana Tokić * Draga Maričević * Vlatko Dobranić * Slavica Šimić * Marija Puškarić * Stjepan Novosel * Stanislav Piljak * Zorka Rosandić * Tereza Buktenica * Zdravko Ivandija * Marija Turk * Ivanka Furlanis * Vanja Vučić * Mate Guščić * Pavao Medač * Dragica Jug * Verica Matijašić * Milan Špoljar * Gordana Tomljanović * Silvija Kardum * Dubravko Škrlin * Danijel Rakovac * Stjepan Šincek * Stjepan Todorić * Goran Rački * Agnesia Velikonja * Miroslav Cindrić * Samostan ss. Sv. Križa * Anđelo Jeromela * Marija Matijević * Dragomir Brkić * Dragica Grudenić * Dragan Pavić * Blaženka Marija Lončar * Loreta Blažina * Lucija Pigac * Denis Saganić * Bosiljka Balen * Sonja Fekonja * Zoran Marić * Silvana Bratović * Mirjana Vukotić * Jagica Čajko * Nedjeljka Turniški * Dubravka Habijanec.

S. SNJEŽNA STJEPANDIĆ
KBLJ

Drugi početak Crkve u Albaniji

Crkva u Albaniji očekuje zakon o denacionalizaciji

S dolaskom demokracije otvorila se albanska granica i mogućnost misionarenja. Sve od 1992. u Albaniji se povećava broj misionara iz različitih krajeva, među kojima su i sestre Kćeri Božje Ljubavi. Doslovno rečeno, oni su morali početi od početka. Zatečeno stanje bilo je katastrofalno. Sve je bilo uništeno ili prenamijenjeno. Nije ni sad idealno, ali je ispovijedanje vjere slobodno. Općenito gledano, vjerske zajednice nemaju značajnijih problema. Katolička Crkva uživa velik ugled. To je zbog toga što je Crkva najviše učinila oko obnove u proteklih pet godina. Katolička Crkva i druge vjerske institucije očekuju da im se vrati nacionalizirana imovina. To je iznimno zamršeno i bit će teško riješiti jer je njihova imovina knjižena na više vlasnika. Očekuje se zakon o denacionalizaciji. Uglavnom su sve crkve vraćene u vrlo lošem stanju, tako da se bolje isplati nove graditi nego vraćene renovirati. Stotine crkava bile su pretvorene u škole, skladišta i kina. Skadarska katedrala koja je građena 1858. i za koju kažu da je jedna od najvećih katedrala na Balkanu, do 1967. bila je koliko-toliko aktivna, vjernici su krijući se dolazili u nju. Od 1967. do 1992. služila je kao športska dvorana. Prije dolaska Svetoga Oca u Albaniju 1993. detaljno je obnovljena.

Iskorijeniti sve što je vjersko

Mladoj Crkvi koja sada izrasta iz ruševina pedesetogodišnje diktature Envera Hoxhe koji je htio iskorijeniti sve vjere i koji je 1967. proklamirao Albaniju kao prvu ateističku državu na svijetu, nije lako. Enver Hoxha je na vlasti bio gotovo pola stoljeća. Pripadao je plemenu Toska. Umro je 1985. Šest godina nakon njegove smrti došlo je do sloma njegova režima, ali se do dana današnjega nisu ni narod ni zemlja oporavili. I neće se dugo oporaviti jer ljudi javno govore da je njihov vođa u njima ubio Boga i ljudstvo. Ovaj narod je kroz 50 godina živio u označenom ateizmu koji se činio beskonačnim. I nije čudo što se u narodu osjeća umor od tih silnih režima. Svaki drugi Albanac bi napustio Albaniju kad bi imao priliku. Zato im nije jasno što to motivira one koji dolaze k njima, misionare. Svećenici koji su preživjeli državnu diktaturu svjedoče o stravičnim danima u zatvoru i na prisilnom radu. Pola stoljeća Bog je bio nepoželjan i sustavno istjerivan iz albanskog naroda. Posljedice takvoga režima sada su vidljive: materijalističke zablude, poganska ideologija i praznina u dušama. Hoće li trebati još pola stoljeća da se Albanija vrati u normalno stanje? Sveti Otac jako naglašava važnost evangelizacije Europe. Je li posebno mislio na Albaniju? Vjerojatno da!

Novi izbori

Prošlo je malo više od godinu dana otkako su u Albaniji bili izbori na kojima su pobijedili socijalisti. Bilo je veliko pitanje hoće li Albanija ostati republika ili će ponovno postati monarhija. Ipak je ostala republika. Novo izabrani predsjednik Rexhep Mejdani, socijalist, pozvao je narod na nacionalnu pomirbu. On se izjašnjava da će ići putem demokracije te se boriti i zastupati ljudska prava. Vlada narodu obećava sretan i miran život. Daj Bože!

Dok su demokrati bili na vlasti, bilo je ipak barem malo sigurnije kretanje. Terorističke grupe iskoristile su vrijeme promjene vlasti, provalili su u skladišta oružja i naoružali se do zuba. Sada podmeću mine, napadaju prolaznike, provaljuju u stanove, banke, pošte, kradu djecu, šire drogu i druga zla.

Islamističke organizacije iz arapskih zemalja pristigle su u Albaniju 1990. i 1991. Mahom su bez dokumenata i bave se kriminalom. Te se organizacije šire, a s njima i fundamentalističke ideje. Sve se više širi islamska kultura. Džamije niču kao gljive po selima i gradovima, ali time se na njihovu žalost ne povećava broj vjernika. Osjeća se napetost između katolika i muslimana. Istina, nema izvanjskih sukoba, ali vodeća mjesta ili zaposlenje teško će dobiti katolik. Muslimani žele da im katolici budu podređeni, nema tolerancije.

- Nastavlja se -

Preveo: Prof. Siniša Turina

Kuba: Povijesni posjet Ivana Pavla II.

Neka se nitko ne boji Krista!

"Želim ići putovima mira kako bih stigao do srca nacije", izjavio je Papa misleći na svoj budući put na otok. Sada kad pada još jedan zid, kubanska se Crkva priprema za novo proljeće. Tijekom stotinu sati svoga boravka posjetio je četiri velike dijeceze u kojima su ga ljudi oduševljeno dočekali. O tom će susretu sljedeća pokoljenja pričati kao o početku istinskog preporoda.

Četiri stotine osamdeset godina nakon što je tadašnji papa Leon X. na kubanskim teritorijima Baracoa utemeljio prvu dijecezu i imenovao prvog biskupa - dvadeset godina nakon drugog i posljednjeg putovanja Kristofora Kolumba na otok (koji je nazvao "Ivana") - Petrov nasljednik Ivan Pavao II. stupio je svojom hodočasničkom nogom "istine i nade" na tlo ove nacije, naviještajući Isusovo evanđelje milijunima Kubanaca koji su ga dočekali kao oca i "osobitog prijatelja".

"Vidjeti Papu više vrijedi nego i najljepši san, jer sve je istinito. Njegov bijeli lik, njegova blaga riječ i čvrstina za nas su ohrabrenje, život i nježnost." Tim je riječima susret komentirao jedan mladić govoreći za televizijsku postaju CNN, na "Trgu Revolucije", na kojem je Sveti Otac, u nedjelju 25. siječnja završio posjet predvodeći euharistijsko slavlje. Svetoj misi bilo je nazočno možda najveće ikad viđeno mnoštvo za posjeta Svetoga Oca Južnoj Americi.

U zraku se osjećao ugođaj povijesnog događaja, "polazne točke" - rekao je havanski nadbiskup kardinal Ortega y Alamino. Sam Sveti Otac je u više prilika prihvatio izazov i postavio nova obzorja Nove evangelizacije. Neka se nitko ne boji Krista!: On je put, istina i život, a kada god je Crkva imala slobodu i sredstva za naviještanje Riječi, odmah je to donijelo plodove svim građanima, zemlji, društvu i narodu. Krist je prijatelj; štoviše, pravi prijatelj. No, On je ujedno i vrlo zahtjevan, jer njegovo se prijateljstvo temelji na Božjoj istini, istini stvoritelja univerzuma, svake stvari i moći u ljudskoj povijesti, bez koje ga se ništa trajno ne može izgraditi.

Susret Svetog Oca i Fidel Castra

Sveta misa u privatnoj kući

Posjetivši četiri velike dijeceze (La Habana, Sveta Klara, Camaguey i Santiago de Cuba), ali obraćajući se svima: mladima, ženama, obiteljima, bolesnima, radnicima, seljacima, intelektualcima, svećenicima, redovnicama i biskupima, Ivan Pavao II. je tijekom samo 100 sati zagrlio mnoštvo Kubanaca koji i danas govore: "Bio sam tamo onoga dana..." To je dan koji će sljedeća pokoljenja spominjati kao dan početka istinskog preporoda na pragu dvadeset prvog stoljeća.

O kakvom je *preporodu* riječ? O tome je Papa rekao: "Želim ići putovima mira kako bih stigao do srca nacije, sve do nogu Kraljice, Majke i Zaštitnice Kube, Majke Božje Caridad del Cobre (...); kako bismo zajedno dali hvalu Bogu i proglasili njegovu riječ života koja svakoga poziva da Kristu otvori srce (...) i javno posvjedoči svoju vjeru u Gospodina i brigu za stvar čovjeka, ujedinjeni oko nasljednika Apostola Petra."

Sve se zbilo prema očekivanjima, pa čak i više od toga. Pao je još jedan zid, onaj koji je kubansku Crkvu stjerao u hramove i sakristije. Ivan Pavao II. nije samo pokazao put nego je i širom otvorio vrata, naznačio najvažnije zadaće i sjedinio milijune kubanskih katolika proglasivši jedinu istinu za sva vremena: Isusa Krista, dar i misterij koji, mijenjajući srca ljudi, mijenja tijek povijesti. ●

UJEDINJENI U MOLITVI I SVETOJ MISI

Sveti Ivan apostol i evanđelist donosi nam u petnaestom poglavlju Isusov govor o trsu i lozi. U petom retku Isus veli: "Uistinu, bez mene ne možete učiniti ništa." Htio je reći: Možete biti zdravi, jaki, pametni, bogati, ali vam bez moje pomoći neće koristiti ni zdravlje, ni snaga, ni pamet, ni bogatstvo. Bez mene nećete uspjeti. Svjesni su toga na poseban način naši misionari i misionarke u svome djelovanju, osobito u trenucima kada se borba za duše vodi sa samim Sotonom, što nije rijedak slučaj. Stoga svako njihovo pismo završava riječima: "Molite se za nas!"

Misijska centrala Crkve u Hrvata i uredništvo Radosne vijesti došlo je na ideju da ove godine u prigodi susreta s našim misionarima prvi put pokuša uspostaviti direktnu molitvenu vezu između naših misionara i misionarki u misijskim područjima, s jedne strane, i vjernika u domovini, s druge strane. Ponudili smo našim misionarima svećenicima da preuzmu po nekoliko misa godišnje služiti za "dobročinitelje misija" a časne sestre da na istu nakanu nekoliko dana u godini mole časoslov i pohode taj dan Presveti Oltarski Sakramenat. Svi naši misionari i misionarke koji su se ove godine našli na susretu u Šibeniku oduševljeno su prihvatili tu ideju. Napravili smo od toga svojevrsni kalendar. U ovom broju "Radosne vijesti" objavljujemo raspored služenja svetih misa i moljenja časoslova za prosinac. Navedeno je koji svećenik, koji dan i gdje služi svetu misu, koja redovnica, u koji dan i gdje moli časoslov i kleči pred Presvetim "za dobročinitelje misija u domovini".

Sada su na redu naši čitatelji. Njima predlažem da na dane kada neki od naših misionara služi svetu misu ili misionarka moli časoslov pođu u svoju crkvu na svetu misu, neka je prikažu za uspješan rad naših misionara i tako se u molitvi i svetoj misi sjedine s našim misionarima moleći za njih. Oni koji iz bilo kojeg razloga ne mogu poći na misu preporučujem molitvu kod kuće, u polju, na poslu, na bolesničkom krevetu. Posebno bi lijepo, a siguran sam i plodonosno bilo kada bi se dotičnoga ili nekog drugog dana uključili svećenici u domovini, pojedine župe, posebno rodne župe naših misionara i redovničke zajednice. Ukoliko se žele uključiti neka jave Misijskoj centrali datum služenja svete mise ili moljenja časoslova.

BUDIMO ZAJEDNO U MOLITVI I SVETOJ MISI S NAŠIM MISIONARIMA ONI MOLE ZA NAS MI MOLIMO ZA NJIH

RASPORED SVETIH MISA I ČASOSLOVA ZA DAROVATELJE: Prosinac 1998.

RASPORED PRIKAZIVANJA SVETIH MISA ZA DAROVATELJE

* 1. 12. 1998. svetu misu za darovatelje u misijsi Shangomba u Zambiji prikazuje don Boris Dabo,
* 5. 12. 1998. svetu misu za dobreočinitelje u misiji Ngaundere u Kamerunu prikazuje vlč. Karlo Prpić,
* 10. 12. 1998. svetu misu za darovatelje u misiji Mongu u Zambiji prikazuje vlč. Ivica Kordić,
* 18. 12. 1998. svetu misu za darovatelje u misiji Kamina u Kongu prikazuje fra Filip Sučić,
* 21. 12. 1998. svetu misu za darovatelje u misiji Porto Novo u Beninu prikazuje vlč. Franjo Jačmenica,
* 23. 12. 1998. svetu misu za darovatelje u misiji Nyantende u Kongu prikazuje fra Ilija Barišić,
* 29. 12. 1998. svetu misu za darovatelje u misiji Kamina u Kongu prikazuje fra Stojan Zrno,
* 30. 12. 1998. svetu misu za darovatelje u misiji u Kamini u Kongu prikazuje fra Ante Kutleša.

RASPORED MOLJENJA ČASOSLOVA ZA DAROVATELJE

* 4. 12. 1998. časoslov za darovatelje moli sestra Ivka Piplović u misiji Bukave u Kongu,
* 16. 12. 1998. časoslov za darovatelje moli sestra Renata Vujić u Grazu - Austrija,
* 20. 12. 1998. časoslov za darovatelje moli sestra Maristela Galić u misiji Affamey u Beninu,

SVETE MISE U DOMOVINI ZA MISIONARKE I MISIONARE

* 5. 12. 1998. svetu misu za misionarke i misionare prikazuje don Zdenko Bralić u katedrali sv. Duje u Splitu.
* 6. 12. 1998. svetu misu za misionarke i misionare prikazuje vlč. Anto Burić u župi Ranjenog Isusa u Velikoj Gorici.
* 11. 12. 1998. svetu misu za misionarke i misionare prikazuje preč. Vlado Lukenda u župi Prnjavor.
* 1, 8, 15, 22. i 29. prosinca u crkvi Corpus Domini u Zagrebu cijelodnevno klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramente za misionarke i misionare.
* Uzoriti kardinal Franjo Kuharić svakog tjedna u mjesecu studenom prikazuje po jednu sv. Misu za misionarke i misionare.
* 5, 12, 19, 26. prosinca časoslov moli za misionarke i misionare sestra Sofija Novotny u Liégu, Belgija.

UISTINU, BEZ MENE NE MOŽETE UČINITI NIŠTA (Iv 15,5)

GLAD UBILA TRI I POL MILIJUNA LJUDI

Pyongyang - Sjeverna Koreja (Fides)- Od 1994. godine više od tri i pol milijuna ljudi umrlo je od gladi u Sjevernoj Koreji. Tu informaciju je dao budistički Pokret solidarnosti koji ju je dobio od 1.500 izbjeglica. Među svim umrlima je oko 27 posto onih koji su umrli od gladi. Izbjeglice pričaju kako svake noći kamioni idu okolo i skupljaju tijela umrlih koje pokapaju u zajedničku grobnicu.

Zbog nedostatka hrane vojska je prisiljena slati čuvare da čuvaju zasijana polja, jer gladni ljudi često pljačkaju usjeve prije nego vojska počne berbu koju kasnije nose stanovnicima u gradovima. Vojne mjere nisu uvijek djelotvorne jer su vojnici, koji su i sami gladni, lako podmitljivi. I sami zemljoradnici u višim predjelima zemlje prisiljeni su postavljati čuvare polja dok ne uberu ljetinu. Prema izvještaju promatrača gradsko stanovništvo uspijeva preživjeti samo zahvaljujući javnoj podjeli hrane.

KRŠĆANSKE CRKVE I SAMOSTANI STALNE METE NAPADA NAORUŽANIH BANDA

Indore - Indija (Fides)- Samostani i crkve i dalje su meta napada naoružanih banda. U državi Uttar Pradesh u mjestu Baghpat naoružani muškarci razbojnički su napali 24. rujna samostan časnih sestara, opljačkali ga i oskvrnuli kapelu. Isti samostan, koji vodi školu i zbrinjava hendikepirane maloljetnike, bio je napadnut i opljačkan i 1989. U najnovijem napadu zajednica od trideset sestara, novakinja i učiteljica terorizirana je tri puna sata u noći od 24. na 25. Muškarac koji je provalio vrata i ušao u kapelicu tukao je sestre koje je tamo našao, strgnuo je križ sa zida i bacio na pod, razbio svetohranište a hostije razbacao po podu. Nakon što su razbojnici otišli, noćni čuvar zatekao je neke od stanara samostana kako leže u lokvama krvi. Policija je uzela otiske prstiju i započela istragu.

Vijest o jednom drugom nasilju došla je 25. rujna. Dvojica pripadnika grupe koji sebe nazivaju Hindu Jagran Manch uhićeni su nakon što je grupa od pedesetak muškaraca provalila u crkvu u Udham Singh Nagaru nedaleko od Karthouma i postavila u crkvi kip boga Šive i oblijepila zidove crkve svojim vjerskim plakatima. Kip i plakate je maknula policija koju je pozvao mjesni župnik velečasni Harish Joshi

Taj napad u bliskoj je vezi sa sramotnim napadom na četiri časne sestre u gradu Madhya Pradesh. Napad se dogodio u biskupiji Indore u selu Bhandaria. Četiri redovnice, sve Indijke mlađe od 35 godina, otvorile su samostan u ovom udaljenom selu u listopadu prije nepunu godinu dana da bi pomagale ženama pripadnicama plemena Bhil u udaljenim područjima. Taj kukavički napad je posljednji u nizu napada na kršćanske zajednice u raznim dijelovima Indije za koje su uglavnom krive Hindu militantne grupe. Napadači na sestre još uvijek nisu otkriveni. U izjavi biskupijskog izvjestitelja iz sigurnosnih razloga nije doneseno ni ime kongregacije sestara niti njihova imena. U izjavi stoji da je 23. rujna grupa od desetak-petnaestak muškaraca razvalila ulazna vrata samostana i uništila medicinsku opremu i lijekove namijenjene uglavnom djeci. Kada su sestre primijetile provalnike, pobjegle su u kapelicu i zaključale vrata. Provalnici su nasilno razbili vrata, jednu po jednu sestru izvukli na dvorište i divljački ih pretukli.

DVOJICA KATOLIČKIH SVEĆENIKA U ZATVORU

Khartoum, Sudan (Fides) - Dvojica sudanskih katoličkih svećenika koje je sudanska policija uhitila prije dva mjeseca živi su ali u kritičnom zdravstvenom stanju. Jednoga od uhićenih svećenika posjetio je pomoćni biskup Khartouma koji je kasnije izjavio da je dotični svećenik mučen. Ni jednome od uhićenih svećenika nije dopušteno kontaktirati s braniteljem.

Velečasni Lino Sebit, mladi svećenik koji je ređen 1996. godine, uhićen je 28. srpnja. Sudanske vlasti su poslale četrdeset pripadnika policije da uhite svećenika kojega su osumnjičili za sudjelovanje u pripremanju bombaškog napada na vladu 20. srpnja.

Velečasni Hilari Boma, 57 godina, uhićen je 11. kolovoza. Njega se sumnjiči za održavanje veze između nadbiskupskog ureda i državnih dužnosnika. Pod istom optužbom uhićeno je još pedeset osoba. Policija izjavljuje da je velečasni Boma uhićene ispovijedao.

Monsinjor Daniel Adwok, pomoćni biskup Khartouma, posljednji je koji je vidio velečasnog Boma. Devetoga rujna bilo mu je omogućeno da na nekoliko minuta u prisutnosti službenika sigurnosti vidi velečasnog Boma. U vrijeme posjeta velečasni Boma je djelovao vrlo iscrpljeno. Imao je visok krvni pritisak i jako naduven trbuh. Kaže da je izgubio oko 20 kilograma.

U tijeku posjeta biskup Awok mu je postavio nekoliko pitanja, moleći ga da odgovori samo sa DA ili NE. Tako ga je upitao:

Jeste li svoju izjavu dali slobodno ili pod prisilom?

Jeste li zaista imali udjela u planiranju bombaškoga napada?

Zastrašen prisutnošću službenika sigurnosti, svećenik nije davao nikakav odgovor.

Što se tiče velečasnog Lina, svi su zabrinuti. Nikome dosada nije dopušteno posjetiti ga.

U posljednje dvije godine desetak je centara koje je vodila Katolička Crkva porušeno ili konfiscirano. Među njima je i Katolički klub u Khartoumu koji je jedan od najstarijih centara. U svibnju ove godine i sam nadbiskup Khartouma, monsinjor Gabriel Zubeir Wake bio je uhiće i zadržan nekoliko sati u zatvoru zbog toga što nije na vrijeme platio crkveni porez.

Priredio: ABS

BIBLIJA NA VIŠE OD 2.200 JEZIKA

Najčitanija knjiga svijeta, Biblija prevedena je dosada djelomično ili cjelvito na 2.197 jezika. Samo prošle godine taj se broj povećao za tridesetak novih prijevoda. Samo u Papui-Novoj Gvineji prošle godine objelodanjeno je šest novih prijevoda. U Africi je Biblija dosada prevedena na 613 jezika, u Aziji na 534, u Australiji i Oceaniji na 372 jezika, U Europi 193 i u Americi na 441 jezik.

POVEĆAN JE BROJ ZAPOSLENE DJECE U AFRICI

Zastrašujuće vijesti nam stižu iz Afrike: Tamo je svake godine više od milijun djece prisiljeno raditi. Tako se predviđa da će u godini 2015. Više od 100 milijuna djece biti prisiljeno obavljati teške poslove. Zaposlenost djece u Africi, posebno u područjima južno od Sahare, danas je raširenije nego u Aziji ili Latinskoj Americi.

Tako npr. 17% djece u Americi mora svakodnevno raditi, u Aziji 21% a u Africi 41% djece odlazi svakodnevno na posao. Posebno su djevojčice nemilosrdno iskorištavane.

MILIJUN LJUDI U JUŽNOM SUDANU GLADUJE

Najmanje 2,6 milijuna ljudi u Južnom Sudanu pogođeno je glađu. "Trebamo živežne namirnice ne samo za velike centre koji su za mnoge nedostupni", rekao je apostolski administrator biskupije Rumbek Cesare Mazzolari. Gladni ljudi moraju prijeći put od 30 do 40 km da bi došli do namirnica. Mnogi su od njih slabi, gladni i iscrpljeni, te umiru na dugim putovanjima. Osim toga, prispjele namirnice mogu zadovoljiti samo polovicu gladnih.

Priredio: (MC)

I ove godine se ponovilo isto što se događa u našoj Crkvi već nekoliko godina. Misijska svijest kod većine vjernika potisnuta je i uspavana da bi se na Misijsku nedjelju na trenutak probudila i oživjela. Prenu se svećenici, redovnice, vjeroučitelji i vjernici. Taj dan ili tih nekoliko dana malo se više govori općenito o misijskim potrebama i o našim misionarima i misionarkama koji djeluju među nekrštenim narodima. Tih dana traže se motivi iz misijskih područja: slike, posteri i diapozitivi. Prođe Misijska nedjelja sve ponovno splasne i uspavamo se. I tako spavamo slijedeću godinu dana. Kao da smo taj dan podmirili sve misijske potrebe ili kao da su one prestale. A Sveti Otac u ovogodišnjoj misijskoj poruci konstatira da su misije, širenje Evađelja, makar je od njegova rođenja prošlo dvije tisuće godina, još uvijek na početku.

Svake godine pa i ove pokušavamo preko Radosne vijesti reći našim čitateljima da ostanu stalno, u tijeku cijele godine, angažirani u molitvi i darivanju za misije. Potrebe su velike, trajne i svakim danom sve veće. Neki to zaista i čine. Ovima koji tako čine pomalo se pridružuju i novi. Tako nas je u Misijskoj centrali posjetila grupa vjeroučenika osnovne škole Tituš Brezovački iz Španskog - Zagreb na čelu sa svojim vjeroučiteljico Veronikom. Misijsk grupa iz ove škole donijela je i ostavila kao dar djeci u misijskim područjima pune vrećice školskog pribora: kemijskih olovaka, bilježnica, gumica, telefonskih kartica... **Najvažnije od svega što su donijeli i ostavili je obećanje da neće čekati iduću Misijku nedjelju da pomognu rad naših misionara. Činit će to tijekom čitave godine sami i pokušati oduševiti i druge.**

ODGOVORI NA NAGRADNA PITANJA IZ PROŠLOG BROJA:

ODGOVORI NA PITANJA IZ PROšLOG BROJA:

1. *Benin na francuskom znači (nešto) BLAGO.*
2. *Časne sestre u Beninu na poseban način brinu o neishranjenoj djeci.*
3. *Naši misionari u Beninu su vlč. Toni Štefan i vlč. Franjo Jačemnica.*
4. *Sveti Franjo Ksaverski umro je 03. 12. 1552.*
5. *Zbog poplava u Indiji bez kuća je ostalo oko 20 milijuna ljudi.*

NAGRAĐENI

1. Mirna Marjanović, Sl. Brod, 2. Viktorija Cerovac; Zagreb; 3. Denis Meštrović, Split.

NAGRADNA PITANJA:

1. U kojoj afričkoj državi djeluje naš misionar vlč. Karlo Prpić?
2. Koliko je fra Stojan imao novokrštenika prošlog Uskrsa?
3. Koliko sati je Sveti Otac boravio na Kubi?
4. Na koliko jezika je do sada prevedena Biblija?
5. U kojoj državi i u kojem mjestu djeluje sestra Kristijana Ajduković?

Odgovore šaljite na adresu:
MISIJSKA CENTRALA, Voćarska 106, 10000 ZAGREB

RADOSNA VIJEST
MJESEČNI INFORMATIVNI LIST PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA

PRETPLATA I NARUDŽBE
RADOSNA VIJEST
Voćarska 106, 10000 ZAGREB
Tel/faks: 01/46 80 512

GODIŠNJA PRETPLATA:
Za tuzemstvo: 48,00 kuna
Za inozemstvo: 30 DEM + avion

KUNSKI RAČUN
Zagrebačka banka dd
30101-620-16 012101-2320441489
U predpolje "Poziv na broj"
Upišite br. 14

DEVIZNI RAČUN: RADOSNA VIJEST
Zagrebačka banka dd
30101-620-16 2521447469

Pretplatu i priloge za misije
možete slati poštanskom uputnicom na
adresu: Voćarska 106, Zagreb
10000 ZAGREB

SURADNIČKI PRILOG PMD:
Za 1998. 30,00 DEM

MISIJSKA CENTRALA CRKVE U HRVATA
Voćarska 106, Zagreb
Tel./faks: (01) 46 80 512

GLAVNI UREDNIK

ANTO BURIĆ
Voćarska 106
10000 ZAGREB, tel./faks: 01/46 80 512

UREDNIČKO VIJEĆE

Nacionalno vijeće PMD
Nacionalni direktor PMD
Mons. Slobodan Štambuk
21450 HVAR
Tel. i faks: (00385) 21/741-152
Mobitel: 099-475-152

****

TISAK: "STUBA"

****

"Radosna vijest" je oslobođena od poreza na promet mišljenjem Ministarstva kulture broj: 532-03-1/7-96-01 od 7. kolovoza 1996.

DAROVATELJI

... Što god učiniste jednome od ovih najmanjih, meni učiniste

(Mt 15,40)

MISIJE

Sestre Klanjateljice Krvi Kristove, Karlovac 263,00 * Stana Seles, Rijeka 50,00 * Darinka Marković, Zagreb 200,00 * Rosa, Šibenik 50,00 * Marija Jakubec, Susedgrad 52,00 * Luci Sočak, Prosenjakovci 100,00 * V. V. Dubrovnik 100,00 * Anica Učić, Šepurine 200,00 * Danijela Perhaj, Sračinec 200,00 * s. Zrinka Ravnjak, Vidovice 130,00 * Stjepan Brkinjač, Zagreb 100,00 * Ankica Đukić, Zagreb 200,00 * Kaja Čabraja, Novi Zagreb 50,00 * Obitelj Bučan, Zagreb 100,00 * Peter Pelić, Zagreb 100,00 * Danijela de Michelli Vituri, Kaštel Lukšić 100,00 * Gostionica "Fortica" Sućuraj (5. mj. 1998.) 200,00 * Marija Bartošek sa suradnicima misija, Požega 200,00 * Ana Poljak, Zagreb 50,00 * Marija Čičak, Zagreb 100,00 * Tihomir Bertić, Vinkovci 200,00 * Ive Matešić, Mali Lošinj 35,00 * Irena Štefanac, Strmec Samoborski 204,00 * Martin Dadić, Zagreb 200,00 * Marija Sučić, Rijeka 50,00 * Anton Mužinić, Zagreb 50,00 * Župni ured Blažene Djevice Marije žalosne, Zagreb-Špansko 2.030,00 * Danijela Perhaj, Sračinec 50,00 * N. N. Zagreb 100,00 * Ivanka Briški s molitvenom grupom Kustošija-Zagreb 500,00 * Sestre franjevke od Bezgrešne, Pantovčak-Zagreb 1.000,00 * prof. S. T. Velika Gorica 200,00 * Ljubica, Velika Gorica 100,00 * Ana Drljača, Velika Gorica 50,00 * Zoran Bubalo, Široki Brijeg 370,00 * Vjeroučenici OŠ Eugena Kumičića, Velika Gorica 300,00 * Vjernici iz kapelice Predragocjene Krvi Kristove, Tuškanac-Zagreb 785,22 * vlč. Ivan Janeš s vjeroučenicima Güttenbacha-Austrija 526,50 * Sjemenište "Zmajević" Zadar 500,00 * Maja Dinić, Koprivnica 50,00 * Sestre Kćeri Božje ljubavi, Koprivnica 100,00 * N. N. Rešetari 1.200,00 * Štefanija Žibrat, Samobor 1.000,00 * Službenice Milosrđa, Split 500,00 * Ivan Lucin, Zadar 50,00 * Ilijana Lucin, Zadar 20,00 * A. Jakominić, Dobrinj 50,00 * Josipa Sišul, Rijeka 300,00 * vlč. J. K. Trnovac 200,00 * Obitelj Skender, Zagreb 50,00 * Barica Alečković, Koprivnica 100,00 * fra Mate Dragičević, Ljubuški 45,00 * Nikica Pleić, Dugi Rat 52,00 * Sestre franjevke, Kloštar Ivanić 879,20 * Misijska suradnica, Gospić 500,00 * Ester Juranić, Mali Lošinj 72,00 * "U postredničkoj ulozi" fra Drago Kolimbatović, Rijeka 1.000,00 * Petar Pelić, Zagreb 100,00 * N. N. Zagreb 1.000,00.

GLADNI

Gorana, Virovitica 50,00 * N. N. Trilj 50,00 * Ankica Marmol, Nin 50,00 * T. K. Križevci 70,00 * Tomislav Kušec, Zagreb 100,00 * N. N. Zagreb 200,00 * N. N. Đakovo 20,00 * Pava, Split 50,00 * Kajana, Split 30,00 * I. M. Sesvete 50,00 * Obitelj Bučan, Zagreb 100,00 * Karolina Klasnić, Lipik 100,00 * S. M. Split 200,00 * Ivka Ivanković, Zagreb (6. mj.) 50,00 * Katica Srezović, Dubrovnik 100,00 * Marija Cerčić, Karlovac 1.200,00 * Milan Đerek, Dubrovnik 50,00 * Ivana Naglić, Karlovac 50,00 * Student, Zagreb 30,30 * Marija Marohnić, Križišće 200,00 * Suradnici misija iz Srednjeg Sela, Šolta: Biserka Mihovilović 50,00 * Rajka 50,00 * Danica 50,00 * Štefanija Pavišić 50,00 * Danka Balić 50,00 * Alida Mihić 50,00 * Ređina Parunov 40,00 * Tereza 50,00 Kanda Lukan 100,00 * Albina Bogetić 100,00 * Roka Purtić 30,00 * Štefeza 100,00 * i Celina Županov 50,00 * Ana Drljača, Velika Gorica 50,00 * Župljani župe Svih Svetih iz Đakova od prodaje kolača za gladne u svijetu 2.110,00 * vlč. Ivan Janeš s vjeroučenicima Güttenabacha-Austrija 526,50 * Vlatko Levačić, Kutina 20,00 * Obitelj Jurašin, Koprivnica 100,00 * Vjeroučenici OŠ Blatine Škrape, Split 500,00 Anton Mance, Rijeka 50,00 * T. K. Križevci 70,00 * Kornelija Ranac, Mali Lošinj 50,00 * Luci Sočak, Prosenjakovci 50,00 * Dubravka Ilijić, Rijeka 50,00 * vlč. J. K. Trnovac 100,00 * Obitelj Skender, Zagreb 100,00 * V. V. Sarajevo 124,00 * Terezi Križanac, Pleternica 800,00 * Obitelj Katunarić, Zagreb 3.700,00.

MISIONARI

Ruža, Šibenik 50,00 * Mile, Šibenik 50,00 Radislav, Šibenik 50,00 Milka, Šibenik 40,00 T. K. Križevci 70,00 * Suradnici misija iz Splita: Franko, Bogomil, Miroslava, Joško, Inga, Dubravka, Mihovil, Marjan, Jeni i Melena 430,00 * Dragica, Križevci 100,00 * Mrazović, Križevci 150,00 * Maja Biljan, Križevci 250,00 * Ljiljana Milotić, Pazin 100,00 J. Lautar, Prezid 400,00 * Radojka, Šibenik 40,00 * Slavka, Šibenik 20,00 Gordana, Šibenik 50,00 * Ivanka Briški s molitvenom grupom Kustošija-Zagreb 2.500,00 * Obitelj Penić, Velika Gorica 100,00 * vlč. Ivan Janeš s vjeroučenicima Güttenbacha-Austrija 526,50 * T. K. Križevci 70,00 * Kornelija Ranac, Mali Lošinj 50,00 * vlč. J. K. Trnovac 200,00 * Marija Sučić, Rijeka 50,00 * Dragica, Križevci 100,00 * Mrazović, Križevci 300,00 * Župljanka, Križevci 10,00 * Slavica Turkalj, Nova Kapela 100,00.

GUBAVCI

M. M. Trilj 100,00 * Obitelj Bučan, Zagreb 100,00 * Marija B. Ivanja Reka 100,00 * vlč. Ivan Janeš s vjeroučenicima Güttenbacha-Austrija 526,50 * Kornelija Ranac, Mali Lošinj 50,00 * Luci Sočak, Prosenjakovci 50,00 * vlč. J. K. Trnovac 100,00 * Obitelj Skender, Zagreb 50,00 * Ivica i Blanka Krenek, Zagreb 126,00.

Djelo svetog djetinjstva
Svećenik Jozo Marendić, Split 100,00.
Djelo svetog Petra apostola
Svećenik Jozo Marendić, Split 100,00.
Djelo za širenje vjere
Svećenik Jozo Marendić, Split 100,00.
Papinska misijska zajednica
Svećenik Jozo Marendić, Split 100,00

POŠTANSKE MARKICE

Mr. pharm. Blanka Svoboda, Zagreb * Maja Bilja, Križevci * N. N. Imotski * Mirna Gašparić * Dječji vrtić sv. Josipa, Koprivnica * Karme - Marija Bistrica * Martin Mršić, Mali Lošinj * Ruža Klarić, Srednje Selo * Vjernici iz kapelice Predragocjene Krvi Kristove, Zagreb * Djeca Güttenbacha-Austrija * Katica Pole, Mali Lošinj * Obitelj Dolar, Buje * Roza Hrstić, Zagreb * V. V. Sarajevo * fra Alojzije Stipanović, Makarska * Učenici OŠ Tituš Brezovački od 1. do 8. raz. sa svojim vjeroučiteljicama, profesorima i razrednim nastavnicima, roditeljima i prijateljima.

NAOČALE

Suradnici iz Splita: Danica, Pava, Kajana, Filip Jakus, S. M. * Maja Dinić, Koprivnica * Suradnici iz Srednjeg Sela: Ređina Parunov, Roka Purtić, Jovanka Mihovilović, Marija Dieter Mann * Maja Dinić, Koprivnica * Učenici OŠ Tituš Brezovački od 1. do 8. raz. sa svojim vjeroučiteljicama, profesorima i razrednim nastavnicima, roditeljima i prijateljima.

TELEFONSKE KARTICE

Anđela Radanović, Split * Petar Nardelli, Zagreb * Sestre K.B.Lj. Koprivnica * Sestre novakinje K.B.Lj. Granešina * s. Slavica Buljan, Zagreb * Suradnici iz Srednjeg Sela: Ljubica Crnica, Mare Mihovilović, Marin Lukan, Mate Pank * Vjernici iz kapelice Predragocjene Krivi Kristove Tuškanac-Zagreb * V. V. Sarajevo * Učenici OŠ Tituš Brezovački od 1. do 8. raz. sa svojim vjeroučiteljicama, profesorima i razrednim nastavnicima, roditeljima i prijateljima.

ŠKOLOVANJE DJECE U AFRICI

Mirela Čičko, Zagreb 100,00 * Krunoslav Pehar, Zagreb 100,00 * Gojko i Šima Pehar, Zagreb 100,00 * Marija i Franjo Ećimović, Zagreb 100,00 * Snježana i Tomica Buljan, Zagreb 100,00 * Zlatko Smolar, Zagreb 100,00 * Tanja i Franjo Budas, Zagreb 100,00 * Dragica Valentić, Bjelovar 100,00.

1

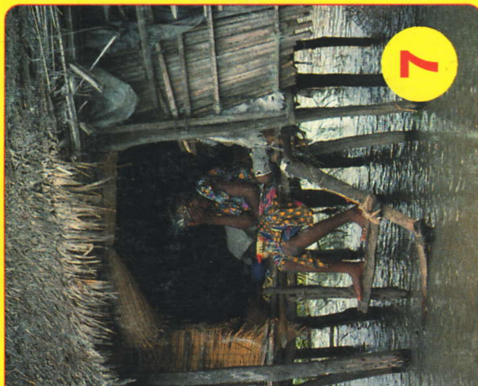

2

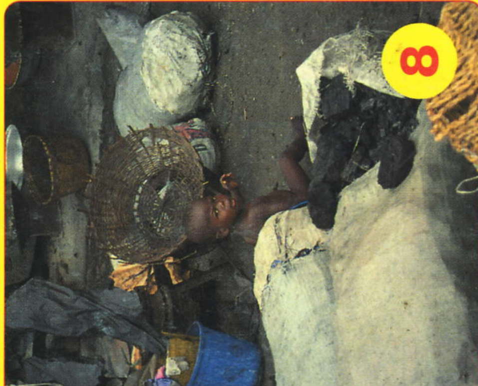

3

4

5

6

7

8

9